

DRUSTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

Pro obletnico ustanovitve bo proslavilo angleško poslušajoče društvo št. 234 JSKJ v Detroitu, Mich., z domačo zabavo, katero priredi v soboto 4. novembra zvečer na domu društvene blaginjske Miss Anne Bahor na 1762 Fenelon Ave.

Federacija društev JSKJ v državi Ohio bo zborovala v nedeljo 5. novembra v Lorainu, O. Na tem zborovanju bo voljen tudi federacijski odbor za prihodnje leto. Zborovanje se bo vršilo v S. N. Domu in se bo pričelo ob 9. uri dopoldne.

Desetletnico ustanovitve bo proslavilo društvo št. 203 JSKJ v Cheswicku, Pa., z veselico, katero priredi v soboto 11. novembra. Slavnostni govornik na prireditvi bo I. glavni nadzornik N. Rogelj iz Clevelanda.

Plesno veselico in vinsko trgačo naznanja za soboto 23. novembra društvo št. 198 JSKJ v Central Cityu, Pa. Prireditve se vršila v Poljski dvorani.

Relinidesetletnico ustanovitve bo proslavilo društvo št. 198 JSKJ v Brooklynu, N. Y., v nedeljo 26. novembra z veliko veselico, ki se bo vršila v S. N. Domu na 253 Irving Ave. Jednolično prireditvi zastopal 4. glavni porotnik Valentin Orehek iz Brooklyna.

Simfonio oporo "Il Trovatore" v prireditvi v nedeljo 5. novembra popoldne samostojni zbor "Zarja" v Clevelandu (Ohio). Samostojna "Zarja" je slovenski največji in najmočnejši pevski zbor v Ameriki. Med pevci in pevkami približno polovico tu rojene pevke in tudi več članov.

Adamičeva povest "The Woman from Croatia" je priobčena v "The Saturday Evening Post" dne 21. oktobra (ne od 22. oktobra, kakor je bilo zadnja pomotoma poročano.) Način na razmere zgodnjega življenja je zanimiva za vsakega, posebno pa še za Slovence in Američane. Kdor jo želi čitati, naj prebere "The Saturday Evening Post" z dne 21. oktobra.

Clevelandu, Ohio, bodo v nedeljo 5. novembra mestne volitve pri tisti priliki pridejo v svet naslednji slovenski kandidati: George Travnikar, ponovni kandidat za mestnega odbora in svetnika v 2. wardi; Pucel, sedanji councilman, brez protikandidata, v 3. wardi; John M. Novak (doktor prava, brez protikandidata, v 23. wardi); Anton Vehovec, dosedajši councilman in član JSKJ za 32. wardi. Za mujevega sodnika kandidira tudi John L. Mihelich.

Rock Springsu, Wyo., je po dolgem bolehanju umrl Joseph Novak, star 61 let, član JSKJ in vinar. Zapuščena tri sinove in hčer. Doma je bil z Ostrga vrta v severni dolini in je bival v vinski trgači.

Plesno veselico in vinsko trgačo naznanja za soboto 18. novembra društvo št. 185 JSKJ v Michaelu, Pa., v soboto 18. novembra.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

NEUTRALNOSTNI ZAKON

Po dvajsetih dneh debatiranja je zvezni senat z več kot dvestojinsko večino odobril osnutek zakona, ki naj odpravi sedanji embargo na prodajo orožja in municije vojskujočim se državam. Novi zakon, če bo sprejet tudi v poslanski zbornici, bo dovoljeval prodajo vsakršnega blaga vojskujočim se državam proti takojšnjemu plačilu in odpremi blaga na neameriških parnikih. Za ta osnutek zakona, ki ga je priporočala administracija, je glasovalo 63 senatorjev, proti pa 30. Predno stopi v veljavo, mora zanj glasovati še poslanska zbornica. Sodi se, da bodo kongresniki v poslanski zbornici mrcvarili omenjeni zakonski osnutek en teden ali več, predno ga bodo sprejeli, popravili ali zavrgli.

ZAPLETENA ZADEVA

Kakor je bilo že poročano, je bil pred dobrim tednom zasežen ameriški tovorni parnik "City of Flint" po neki nemški vojni ladji in odpremljen v rusko pristanišče Murmansk. Parnik je bil zasežen, češ, da je bil natovoren z kontrabandnim blagom za Anglijo. Poznejša poročila javljajo, da je bil zasežen parnik iz Murmanska odpremljen v neko nemško luko. Kje je posadka ameriškega parnika, za enkrat ni znano; poroča se le, da je na varnem. Na podlagi nadaljnjih poročil od ameriških diplomatov v Rusiji in Nemčiji bo državni tajnik Hull storil korake, ki se mu bodo v zapleteni zadevi zdeli umestni.

INTENZIVNA PAZNJA

Generalni državni pravdnik Frank Murphy je na novinarski konferenci izjavil, da je vlada poskrbela za protektivno nadzorstvo nad važnimi ameriški industrijami v svrhu preprečenja sabotaže in špijonaže. Tudi delovanje German - American Bunda justični departament pazno zasleduje že od meseca aprila, toda postopa previdno in počasi, da se komu ne zgodi krivica.

SMRT PISATELJA

V Pasadena, California, je v starosti 64 let umrl popularni ameriški pisatelj Zane Grey. Pokojni pisatelj je bil rojen v Zanesvillu, Ohio, in si je bil izbral za svoj poklic zozdravništvo. Po par letih prakse je zozdravništvo opustil in se posvetil pisateljevanju. Napisal je nad 50 novel, ki se po večini nanašajo na zapad, deloma pa tudi na lovske in ribiške zadeve. Njegovih spisov je bilo razpečanih nad 17 milijonov, kar mu je prineslo znatno bogastvo. Mož je bil ljubitelj športa in našega zapada, kar se zrcali tudi iz njegovih spisov. Nekaj njegovih novel je bilo prevedenih tudi v slovenščino.

NIKDAR NI PRAV

Vsem ljudem ne more ustreči niti največja reka Zedinjenih držav, Mississippi. Včasih privlači toliko vode, da poplavi mesta in plodna polja, kar povzroči mnogo škode in nevolje. Zadnje čase pa se je stisnila tako globoko v svojo strugo, da ogroža plovo med St. Louisom in New Orleansom. Ukinitve plovo bi povzročila ogromno škodo. Tako res nikdar ni prav za vse. (Dalje na 2. strani)

POMEN DEMOKRACIJE

V naslednjem je v prostem prevodu priobčen članek "What Democracy Means," ki ga je za Foreign Language Information Service napisal Alfred M. Landon, bivši predsedniški kandidat republikanske stranke in bivši dvakratni governor države Kansas.

Preteklo je že več kot 300 let, odkar so prišli v to deželo prvi "tujci," z namenom, da tu ostanejo. Tedanji ameriški domačini so bili Indijanci. Novi priseljenci so iskali kraje, kjer bi mogli živeti v verski svobodi. Tako važna se jim je zdela ta svoboda, da so tvegali zanj svoja življenja, vozeli se preko Atlantskega oceana v majhnih ladjah, ki so potrebovale po tri mesece za prevoz.

Ti prvi naseljenci iz evropskih dežel so morali skozi vsa trpljenja in grozote tuje, nenaseljene dežele, kjer ni manjkalo zveri in divjaških plemen. Iz te pradivine so morali črpati sredstva za živje, stanovanja in oblačila. Kljub pomanjkanju, boleznim in večni nevarnosti od strani sovražnih Indijancev so stali trdno na svojih tleh in niso nikdar pokazali, da bi bili plačali previsoko ceno za svobodo, katero so iskali in našli.

Zgodovina razvoja naše dežele od male skupine "tujcev" do dobro stoječe skupine kolonij je znana. Sčasoma je naravno bogastvo te nove dežele zaslovelo po svetu. Preko morja je poselila lakomna roka despotizma in zahtevala pretirano visoke davke od naseljencev v novih deželah. Take davke je nalagala vlada, v kateri davkoplačevalci niso bili zastopani. In tako so bili ameriški kolonisti primorani plačati še višjo ceno za svobodo, ki so jo smatrali za naravno pravico vseh ljudi. Dvignili so se v revoluciji proti evropskim tiranom in zmagali so.

S težko priborjeno neodvisnostjo je prišla odgovornost za vzdrževanje reda in zakona in za zedinjenje posameznih držav v nov narod. Ustava, ki je bila končno sprejeta, je bila sestavljena s tako modrostjo in previdnostjo, da je ostala do današnjih dni vrhovna postava te dežele, nespremenjena v izvirni nameri in svrhi.

Skoraj takoj po odobrenju ustave od tedanje trinajstice držav, je bilo predloženih deset dodatkov ali amendmentov. Ta desetorica prvih amendmentov k ustavi, ki jo nazivamo "The Bill of Rights," je po odobrenju postala bistven del ustave. Ti dodatki določajo in jamčijo vsem državljanom Zedinjenih držav sledeče osnovne pravice:

Enakost pred zakonom; versko svobodo; svobodo govora in tiska; pravico mirnega shajanja ali zborovanja; pravico do lastnine in sklepanja pogodb; pravico do porotne obravnave in zaščito pred ponovno obravnavo, ako je bil prizadet enkrat oproščen; varnost pred hišno preiskavo brez sodnega ukaza; varnost pred zaplenitvijo lastnine brez sodnega postopanja; zaščita pred pričanjem proti samemu sebi; zaščita pred aretacijo brez javne obdolžitve.

Vsa razvojna gibanja in vse spremembe pri upravljanju našega naroda kot celote morajo iti skozi rešeto ljudskega glasovanja. Noben zakon ne more biti uveljavljen, ne da bi pri sprejetju istega sodelovali državljani potom svojih zastopnikov. Namen naše konstitucije je ščiti (Dalje na 2. strani)

VOJNE POROČEVALKE

Podjetne ženske se dandanes udeležujejo v vseh mogočih poklicih, zato ni čudno, da jih najdemo tudi med vojnimi korespondenti. Tekom zadnje svetovne vojne je vzbujala mnogo pozornosti v Franciji ameriška vojna poročevalka Peggy Hull iz Kansasa. Bila je najbrž prva ženska lastavica te vrste.

Dandanes pa častniške poročevalke v vojnih zonah niso več redkost. Tekom vojne v Etiopiji in v Španiji se je izkazala za dobro poročevalko za United Press Eleanor Packard. Slično službo je vršila v Etiopiji Američanka Fay Gillis.

Nym Wales in Agnes Smedley sta obširno poročali o vojni na Kitajskem. Sigrid Schultz reprezentira kot poročevalka Chicago Daily News in Mutual Broadcasting System v Berlinu.

Tekom nedavnega obleganja Varšave sta vršili dobro poročevalsko službo Sonia Tomara in Marylla Chrzanowska. Prva je reprezentirala The New York Herald-Tribune, druga pa Associated Press.

Miss Tomara, ki je bila sicer rojena v Kavkazu, pa je normalno vršila poročevalsko službo v New Yorku, se je preteklo poletje mudila na počitnicah v Evropi. Malo pred pričetkom vojne na Poljskem je odpotovala v Varšavo, kjer je preživela dva nevarna tedna vojne in od kod je pošiljala brzojavna poročila v New York. To je poljska vlada pobegnila iz Varšave, ji je Miss Tomara sledila v družbi tih angleških korespondentov. Kmalu pa je z množico drugih beguncev morala pobegniti preko rumunske meje v Bukarešto. Od tam je še poslala nekaj poročil, nakar je odpotovala v Pariz. Miss Tomara je ne navadno zmorna korespondentinja in perfektno obvlada najmanj pol ducata jezikov.

Marylla Chrzanowska je tudi vztrajala v Varšavi, dokler je bilo mogoče. Ko se je poljska vlada preselila v Lublin, ji je sledila in poslala še nekaj poročil od tam. Od takrat ni več slišati od nje. Znano je le, da se mudi nekje na Balkanu.

Poročevalska služba je draga. Tekom zadnje svetovne vojne je na primer Associated Press porabila okrog 2,500 dolarjev dnevno za kabelska poročila. Septembra letos pa so izdatki omenjene časnikarske skupine znašali samo za kabelska poročila povprečno pet tisoč dolarjev dnevno.

UMETNA REJA MUH

Vsak ve, da so hišne muhe v poletnem času prav neprijetna nadloga. Zato se čudno sliši ali čita, da se dobijo ljudje, ki se pečajo z gojitvijo teh muh. Pa je resnica. Taka mušja farma se nahaja v samem mestu New Yorku v sedemnajstem nadstropju nekega odličnega nebotičnika. Nadzornik te mušje farme je dr. Alfred Weed in dnevni prirastek muh je okrog 15,000. V enem letu se na dotični mušji farmi vzgoji nad pet milijonov muh.

Muhe so tam začeli gojiti pred desetimi leti. Neka trdva, ki se je pečala z izdelavo preparata za pokončevanje muh, je v to svrhu morala imeti na razpolago veliko število živih muh za poskušnje. Muhe, ki se izležejo v raznih odpadkih in se tudi pasjejo na istih, se nalezajo raznih malih zajedavcev, ki jim izpod (Dalje na 2. strani)

STRAŽA NA ATLANTIKU

Na vseameriški konferenci, ki se je nedavno završila v Panami in katere so se udeležili delegati vseh 21 ameriških republik, so bili izdelani načrti za splošno ameriško nevtralnost z ozirom na evropsko vojno in za tesnejše sodelovanje med vsemi ameriški republikami.

Republike Centralne in Južne Amerike so težko prizadele, ker je zaradi vojne njihov izvoz v Evropo skoro ukinjen. Istotako je skoro ukinjen uvoz iz Evrope. Omenjene republike potrebujejo mnogo industrijskih izdelkov, ki jih doma ne morejo producirati, trgovinsko balanco pa krijejo z izvozom farmških pridelkov, rudnin in drugih surovin. Zedinjene države z razvito industrio so že zdaj zalagale južne republike s prav lepim odstotkom industrijskih izdelkov, v bližnji bodočnosti pa se bo tovrstni izvoz še znatno povečal.

V zvezi s tem je vseameriška konferenca izdelala razne načrte za stabilizacijo finančnih sistemov v raznih ameriških republikah, za intenzivnejše izkoriščanje naravnih bogastev in glede predmetov, ki bi se mogli upoštevati v Zedinjene države, da se upostavi trgovinska balanca. Vseh podrobnosti konferenca seveda ni mogla rešiti, zato je bilo sklenjeno, da se ustanovi v Washingtonu posebni vseameriški odbor, ki bo napram potrebam sproti urejal take zadeve. Ta odbor bo posloval, dokler bo trajala vojna v Evropi. Na ta način bo mogoče, da bodo ameriške republike sporazumno in solidno nastopale v vseh problemih, ki jih more na tej strani Atlantika povzročiti evropska vojna.

Med najvažnejše sklepe konference pa spada zaključek, da ameriške republike zavarujejo svoja ozemlja s širokim morskim pasom. Po dosedanjih mednarodnih običajih je segala oblast vsake suverene države na morski obali le tri milje daleč od obrežja. Od treh milj naprej je bilo morje mednarodna last. Splošno priznane določbe mednarodnega prava pa so bile zadnja leta mnogokje prezirane in kršene. Zato pa so tudi ameriške republike sklenile na svoj način določiti obalni ali teritorialni morski pas. In ta pas bo segal, mesto treh milj, približno 300 milj daleč od obrežja. V tej zoni ne bodo dovoljene podmornice vojskujočim se državam, vojne ladje drugih tipov pa se bodo smele tam muditi največ 24 ur. To zono bodo patrolirale vojne ladje ameriških republik. Vsaki republiki bo na prosto voljo dano, da patrolirajo s svojimi vojnimi ladjami pas svojega teritorialnega vodovja, ali pa da naprosi za patroliranje druge ameriške republike. Teritorialno vodovje Canade pri tem ne pride v poštev.

Nova varnostna obalna zona sicer velja prav tako za pacifično kot za atlantsko obalo, toda najbolj stoga straža se bo izvajala na Atlantiku. Tako zvana Monroeova doktrina, ki je imela namen varovati ozemlje ameriških republik od strani evropskih ali azijskih zavojalcev, se je s tem razširila še na morje, približno 300 milj od obale. Zastopniki Zedinjenih držav na vseameriški konferenci so se vneto zavzemali za to razširjeno teritorialno zono, posebno zato, ker bo s tem boljše (Dalje na 2. strani)

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

AJDA UNIČENA

Zgodnja slana je skoro popolnoma uničena ajda po Dolenjskem. To je hud udarec, ker ajda je za Dolenjsko važen pridelek in ker so letos v maju in juniju povodnji uničile mnogo drugih poljskih pridelkov. Sadna letina je bila letos obilna, toda sadje ima zelo nizko ceno.

PODPORA DRUŽINAM

Zaradi neurejenih evropskih razmer je bilo tudi v Jugoslaviji poklicanih pod orožje veliko število rezervistov. Ker so vsled tega mnoge družine vojaških obveznikov ostale brez sredstev za eksistenco, je ministrski svet odredil, da morejo take potrebne družine zaprositi za državno podporo, ki znaša v večjih krajih 8 dinarjev, v manjših krajih pa 5 dinarjev na dan. Za vsakega otroka pod 16 leti se zamore dovoliti še po 3 dinarje na dan.

OBNOVLJENA PLOVBA

Jugoslovanske ladje so kmalu po nastopu vojne ostale v domačih pristaniščih, pripravljene za prezimovanje. Zadnje čase pa je bila svobodna ploimba spet oživljena. Parniki odhajajo proti Južni Ameriki, proti italijanski Eritreji in tudi proti Japonski. Plovba po Sredozemskem morju za enkrat še ni ovirana.

SMRT PISATELJA

V Sofiji na Bolgarskem je umrl Stefan L. Kostov, eden najodličnejših bolgarskih humanističnih pisateljev. Napisal je mnogo dramskih iger, po večini humorističnega značaja, poleg tega se je pa tudi bavil s pripovednimi spisi sličnega značaja. S svojimi spisi je spominjal na nedavno umrlega srbskega humorističnega pisatelja Nušića, s katerim ga je vezalo dolgoletno prijateljstvo. Pokojni profesor Kostov je bil tudi iskren prijatelj Jugoslavije.

VISOKO ODLIKOVANJE

Profesor za socialno medicino na zagrebški medicinski fakulteti dr. Andrija Štampar se je nedavno vrnil iz Severne Amerike, kjer je kot gost raznih vseučilišč in znanstvenih ustanov predaval o svoji stroki. O njegovem potovanju in udeležbovnanju v Ameriki je objavil obširno poročilo največji medicinski strokovni časopis v USA, ki pa je priobčil tudi vest, da je prof. dr. Štampar imenovan za profesorja javnih socialnih znanosti na vseučilišču v Berkeleyu v Californiji. Na tem vseučilišču je bila katedra za socialne znanosti vnovič kreirana in njen prvi profesor je zdaj naš učenjak prof. dr. Štampar. Tej vesti je priključeno daljše poročilo o delovanju prof. dr. Štamparja v Jugoslaviji in na Kitajskem, kamor ga je bila poslala zdravstvena sekcija Društva narodov.

VISOKA GLOBA

Na Sušaku so pred nekaj tedni carinski organi zasegli pismo, v katerem je neka posestnica poslala 1,300 dolarjev na naslov nekega zagrebškega trgovca. Dolarje so zaplenili in uvedeno je bilo proti odpošiljateljici kazensko postopanje. Zdaj je finančno ministrstvo potrdilo obdobje, s katero je bila pošiljateljica dolarjev v pismu kaznovana z globo 90,000 din. (Dalje na 6. strani)

VSAK PO SVOJE

Eden ali drugi med nami se morda še bežno spominja moža po imenu Mussolini, ki je leta in leta grmel o silnem junaštvu italijanske armade in o nepremagljivosti Italije ter klical na korajžo nasprotnike vsega sveta. Ko pa so se oglasili topovi na Poljskem in nato še na francoski fronti, je junaški italijanski gromovnik nenadoma izgubil dar govora in iz Italije odmevala velika tišina. Nekateri hočejo vedeti, da junaški il duce pohlevno vedri pod slovečo marelo, ki si jo je izposodil od Chamberlaina.

Sicer je pa morda signor Mussolini imel prav v enem oziru. Italija ne more biti premagana, če se ne poda v vojno.

V navadnih pretepih se fantje najprej skregajo, potem pa stopo. V evropski vojni se pa tepejo ter kregajo in zmerjajo obenem. Skoro je več medsebojnega očitjanja in zmerjanja kot bojevanja. Če bi psolve, očitjanja in laži ubijale, bi bila vojna zaradi obojestranskega izčrpanja že končana.

Rusija želi ostati s Finsko v prijateljskih odnosih. To je logično. Vsak je rad prijatelj s tistim, ki točno plačuje.

V Nemčiji, kjer so vsa živila strogo odmerjena in nekatera sploh nedosegljiva, krozi sledeča anekdota: Kadar hoče nemška tajna policija izločiti enega na lep način likvidirati, postopa sledeče: Možu zavežejo oči, nakar mora roki iztegniti vodoravno. Nato mu v eno roko potisnejo funt surovega masla, v drugo roko pa funt slanin, nakar mu odvzamejo obvezo z oči. Ko maščobe lačni nemški državljani mahoma zagleda v svojih rokah funt surovega masla in funt slanin, se od samega začudenja zgrudi mrtev na tla.

V neki zdravniški reviji čitamo, da se zamore odpraviti mnogo več primerov pljučnice kot kdaj prej, odkar jo zdraviijo z novim zdravilom "hydroxyethylapocupreine." Če bolezen ne pobegne pred zdravilom s takim strahotnim imenom, potem res ni več pomoči.

Blizu mesta Clay Center v Kansasu je prometni policaj ustavil avtomobilista Willa Cullmana, češ, da se hoče prepričati, če so zavore njegovega avtomobila v dobrem stanju. Policist je stopil na blatnik avtomobila ter velel Cullmanu naj pozone ter vozi z brzino 30 milj na uro, nakar naj kolikor mogoče hitro ustavi. Avtomobilist je ubogal in ustavil vozilo s tako hitro, da je poleg njega sedeči tovariš zletel skozi prednje okno avtomobila, policist pa je zaplaval v mlakužno občestnega jarka. Preizkušnja zavor se je sijajno obnesla.

Distriktni pravdnik v Dallasu, Texas, je nedavno dobil pritožbo od nekega salunarja, da mu cerkev preko ceste dela umazano konkurenco. Cerkevno orglanje, pridiganje in petje da je tako glasno, da čisto utopi godbo njegovega avtomatičnega fonografa. Črv se je obrnil. Včasih so se svečeniki pritoževali nad salunarji, zdaj je pa obratno.

V dobi ameriških pionirjev so imeli tako rdečečoki kot blede. (Dalje na 2. strani)

"NOVA DOBA"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru

Narodnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50; za inozemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$7.20 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. XV. NO. 43

POTREBA UČENJA

Človek, ki hoče korakati z duhom časa, kakor pravimo, se mora neprestano učiti. Kdor si domišlja, da vse zna in da se mu ni treba ničesar več učiti, postane mrtva veja naroda in človeštva. Najboljša šola, v katero hodimo vsak dan, je šola življenja, toda da ta šola rodi uspehe, mora imeti vsaj nekaj prave šolske podlage. In ta podlaga ni nikdar preveč temeljita.

Včasih je bilo dovolj težakega dela, za katerega je bil dober vsak, ki je imel močne roke in voljo za delati. V sedanjih časih je takega dela vsak dan manj. Vse se modernizira, vedno več težakega dela opravljajo stroji. Za operiranje teh strojev pa je treba vsaj nekaj tehnične znanja in za pridobitev tega znanja je treba nekaj prave šolske podlage. Kakor za industrijo velja to tudi za trgovino, finance itd. Izšolanih mladih ljudi je danes vedno več in za razna zaposlenja navadno dobijo prve prilike tisti, ki so izšolani.

Prilika za šolanje je v tej deželi dovolj in starši naj bi skrbeli, da se njihovi otroci tej priliki v največji meri poslužijo. Poleg običajnih osnovnih, srednjih oziroma višjih sol in univerz so ukazalnim ljudem skoro v vsakem mestu na razpolago tudi raznovrstni tečaji, po večini brezplačni. Tisti, ki se zanimajo, si zamorejo v takih tečajih pridobiti strokovno izobrazbo in razširiti splošno znanje. Za mlade ljudi je neprimerno boljše, da se nekaj učijo, kakor pa da bi brez posla postopali po cestah. Nikomur ne more škodovati, če se česa nauči, lahko pa mu kdaj koristi.

Neki vseučiliški profesor je nedavno izjavil, da se Američani vse premalo zanimajo za učenje španskega jezika, ki da postaja za nas vedno bolj važen. V tem je zapopadana velika resnica in dobra sugestija. Kdor koli se nekoliko zanima za sodobne probleme v Zedinjenih državah, lahko vidi, da se ta dežela bolj in bolj približuje sestrskim republikam na jugu. In v vseh teh republikah, z izjemo Brazilije, je običajni jezik španski. Trgovina med industrialno visoko razvitimi Zedinjenimi državami in južnimi republikami, ki so v tem oziru še malo razvite, bo vsak dan večja. To bo nedvomno še znatno pospešila sedanja vojna v Evropi. Poleg trgovine se bodo nedvomno razvijali tudi kulturni stiki. Razne industrijske in druge institucije v Zedinjenih državah bodo potrebovale vedno več ljudi, ki bodo poleg angleščine obvladali tudi španščino. Skoro v vseh višjih šolah se morajo dijaki učiti še kakega tujega jezika, in zakaj ne bi bil ta jezik španski. Bodoče torišče Zedinjenih držav je ameriški kontinent, Evropa in Azija pa le v manjši meri. Zakaj bi se torej dijaki ne učili španščine, ki je že danes za Američane dosti večjega pomena kot na primer francoščina ali italijanščina! Starši naj bi torej svoje sinove in hčere, ki posejajo višje šole, opozorili na važnost španskega jezika.

Med Slovenci v Zedinjenih državah jih je danes že zelo majhen odstotek, ki še niso ameriški državljani. Toda nekaj jih je še, in tisti naj bi se potrudili, da si v najkrajšem času pridobijo državljanstvo. To je važno že s praktičnega stališča. Marsikatera firma sploh ne sprejme več v delo nedržavljanov. Starostna podpora je v večini držav omejena na državljane. Pa tudi mnoge druge gospodarske ugodnosti, do katerih so upravičeni državljani, se odrekajo nedržavljanom. Volilno pravico, to je glas pri upravljanju mest, občin, držav in dežele imajo samo državljani. Končno pa je tudi pošteno, da prevzamemo vse obveznosti napram deželi, katera nam daje kruh, pa naj bo tak ali tak. Nesheti milijoni ljudi bi bili danes radi državljani Zedinjenih držav, če bi imeli priliko. Zakaj bi se ne poslužili te prilike tisti, katerim je dana!

V vseh večjih mestih Zedinjenih držav so danes brezplačne šole, ki učijo inozemce vsega potrebnega za pridobitev državljanstva. Naj nihče ne misli, da je prestar za posejanje takih sol. Učenje ni nikaka sramota in za učenje nismo nikdar prestari. Znano je tudi, da mnoga sodišča, ki podeljujejo državljanstvo, v prvi vrsti upoštevajo tiste, ki so posejali šole ali tečaje za državljanstvo. Četudi je morda zahtevano znanje prosilcev za državljanstvo nekoliko šibko, včasih sodniki upoštevajo že dobro voljo za učenje in so prizanesljivi. To naj bi premislili in upoštevati vsi tisti naši rojaki v tej deželi, ki še niso državljani in katerim morda kakšne morebitne legalne zapreke ne preprečajo pridobitve državljanstva.

V 4. točki pravil J. S. K. Jednote je med drugim tudi označeno, da je njen namen "združevati in praktično izobraževati svoje člane v duhu naprednih principov in gojiti med njimi ljubezen do slovenskega in slovanskih narodov ter do naše domovine — Amerike." In s tem se delno bavi gornji članek.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

ličniki največ strahu pred možmi, ki so imeli največ zarez na kopitih svojih pušk. Vsaka zarez je namreč pomenila likvidacijo enega nasprotnika. Dandanes pa se najbolj bojimo tistih divjih mož, ki imajo največ prask in vdrtin na blatnikih svojih avtomobilov.

Vrtnar Samuel Untermyer v Yonkersu, N. Y., goji v svojem rastlinjaku znane jedilne buče, ki jih imenujemo dinje ali melone. Zadnje čase poskuša vzgojiti opojne jedilne buče. S posebnim stentjem napelje v steblo ali vrv rastline dotok dobrega žganja in upa, da se bodo tako tudi sadeži napojili s to dobroto. Če se mu poskusi obnesejo, bomo doživeli čase, ko bo marsikatera buča pijana od buč.

V januarju leta 1938 se je takratni nemški vojni minister maršal Werner von Blomberg poročil s svojo stenografko Erikko Gruhn. Deklica je bila lepa kot grška boginja in tudi visoko izobrazena, toda izhajala je iz nižjih slojev; bila je namreč hčerka navadnega mizarja. To pa je zbudilo tako pohujšanje med aristokratsko oficirsko kasto, da je moral srečni ženin zapustiti aktivno vojaško službo. Zdaj živi s svojo lepo ženko neke v sončni Italiji in se po vsej priliki dobro ima. Do tu je vse prav in ni nobenega vzroka za zmrdovanje od naše strani. Toda bivši angleški poslanik v Berlinu Sir Henderson trdi, da je baš odstranitev maršala Blomberga iz vplivnih nemških vojaških krogov privedla do sedanje vojne v Evropi. Blomberg da bi jo bil odločno odsvetoval. Tako je, če je Henderson v pravem, ena sama lepa ženska povzročila vojno, čeprav indirektno. Yes, te ženske!

Neki zakonski mož v Clevelandu, ki ima nedvomno zelo strogo ženo, se "ga" je na večer plačilnega dne malo preveč navele, in posledica je bila, da je moral noč prespati v policijskem zaporu. Zjutraj, predno je odšel domov, je pa na vsak način hotel imeti evidenco svoje zamude, in sicer črno na belem. Policijski klerk mu je moral napisati spričevalo, da je noč preživel v varnem in poštenem lokal, namreč v policijski ječi.

V listih smo čitali poročilo, da se namereva v kratkem poročiti Warren K. Billings, ki je bil 23 let po nedolžnem zaprt v californijski ječi in šele pred par tedni oproščen po gubernorju Olsonu. Revez je bil tako dolgo zaprt, da ne zna več ceniti zlate svobode.

Vsak izmed nas včasih pojama za dobrimi starimi časi, toda, če dobro premislimo, je to velika neslednost. Na primer, pred leti smo plačevali po dolarju in tudi več za kvort vina, pa še veselimo bili, da smo ga dobili. Pa mi te dni piše prijatelj iz države, kjer ne uspeva vinska trta, da je bilo letos grozdje zelo sladko in poceni, da si je napravil za zimo štiri sode izborne kapljice in da ga bo iskreča tekočina stala komaj po 10 centov kvort. In kljub temu včasih godrnjamo, da so dandanes slabi časi!

A. J. T.

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Slovenski pevski zbor "Francis Prešeren" naznanja prireditve jesenskega koncerta v nedeljo 12. novembra. Prireditve bo v SNPJ dvorani na So. Lawn-ale Ave.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

(Nadaljevanje s 1. strani)

VOLITVE

V Clevelandu in v drugih mestih države Ohio se bodo v torek 7. novembra vršile volitve raznih mestnih funkcionarjev in obenem bodo volilci odločevali o sprejemu ali odklonitvi nekaterih sprememb ali amendentov državne ustave.

SMRT POBIRA

V Clevelandu, Ohio, je po parmesemnem bolehanju umrl Chester C. Bolton, zastopnik 22. ohijskega distrikta v zveznem kongresu v Washingtonu. Smrt ga je pobrala tekoma njegovega petega termina.

V New Yorku je v starosti 47 let umrla Alice Brady, odlična ameriška igralka na odru in v filmih.

SNEG NA ZAPADU

Prva snežna odeja sezone je pokrila tako zvani Continental Divide od južnega dela Montane do severnega dela New Mexika. V Denverju je sneg zapadel šest palcev visoko, po gorah zapadno od Denverja pa ga je padlo po čevlju na debelo in več. Za posevke zimske pšenice je sneg velike vrednosti.

ZNAČILNE DEMONSTRACIJE

Na češkem, ki je zdaj protektorat Nemčije, so se dne 28. oktobra vršile demonstracije, in sicer za priliko 21-letnice ustanovitve češkoslovaške republike. Baje je bilo aretiranih več sto oseb.

Associated Press poroča iz Beograda, da so se pred par dnevi vršile tam velike dijaške demonstracije. Dijaki so se navduševali za Sovjetsko Rusijo. Policija je demonstrante razgnala.

V bivši Avstriji, in sicer na Dunaju, v Gradcu in v Celovcu je baje prišlo do uporov vojaštva.

NACIJSKE SPLETKE

Ameriški listi poročajo, da so nemški agenti zelo aktivni med hrvatskim prebivalstvom Jugoslavije. Moč države skušajo oslabiliti s tem, da izpodkopavajo nedavno doseženi sporazumi med Hrvatini in Srbi, češ, da jih je hrvatski voditelj Vladimir Maček izdal in da se bo jugoslovansko vojaštvo kmalu moralo boriti na strani Anglije in Francije. Nacijska propaganda da je bilo tako uspešna, da se je uprl oddelek hrvatskega vojaštva, ki je bil določen za premostitev v drugi del države. Hrvatska univerza v Zagrebu je bila začasno zatvorjena zaradi velikih dijaških izgrediv. Baje je policija odkrila na univerzi tajno propagandno pisarno, katere posel je bil izpodkopavanje discipline v armadi.

PREVEČ TURISTOV

V malo vojvodino Luksemburg prihaja toliko turistov, da nimajo več prostora zanje in je bila vlada primorana nekatere dohode zapreti. Z višin nevtralne vojvodine Luksemburg, ki je stisnjena med Belgijo, Nemčijo in Francijo, je namreč mogoče zelo komodno opazovati vojne operacije med Francijo in Nemčijo.

ŽIDOVSKO PREBIVALSTVO

Po neki statistiki je v Evropi 10 milijonov židov. Največ jih je ali jih je bilo v bivši Poljski, namreč 3.113.000. V Rusiji jih je 3 milijone, v Nemčiji s češkoslovaško nekaj nad en milijon, v Rumuniji en milijon, na Madžarskem 444.000, v Veliki Britaniji 350.000, v Franciji 240.000, na Nizozemskem 156.000. Po številu židovskega prebivalstva je Jugoslavija na dvanajstem mestu, kajti ima ga 70.000. Najmanj židov v Evropi imata španija in Luksemburg; v prvoimenovani deželi jih

je 4.000, v Luksemburgu pa 3.000.

EVROPSKA SITUACIJA

Na francoski fronti je malo aktivnosti. Deževno in snežno vreme ovira večje vojne operacije. Glavni stan nemške armade je bil prestavljen v Godesberg, iz česar sklepajo nekateri, da se pripravlja velika nemška ofenziva na francoski fronti.

Iz Londona poročajo, da pripravlja Hitler veliko zračno ofenzivo napram Angliji. Najmanj desetkrat vsak dan, da bodo nemški letalci napadali važne objekte v Angliji.

Nemške podmornice z znatnim uspehom potapljaajo tovorne ladje zavezniških in nevtralnih držav. Pa tudi podmornice niso nedotakljive in baje jih je Nemčija izgubila že 20. Pretekli teden je morje naplavilo k obrežju Kenta v Angliji razbito nemško podmornico, iz katere je reševalno moštvo pobralo 50 trupel.

Za radi podpisa angleško-francosko-turške pogodbe je nastalo znatno vznemirjenje med diplomati balkanskih držav. Razne konference med njimi so tako rekoč na dnevnem redu. Najbolj ogroženo se baje čuti Rumunija.

Velika Britanija skuša ostati v kar najboljših odnosih z Rusijo. V angleškem parlamentu je bilo nekako indirektno rečeno, da je bila Rusija upravičena za sedmi tisti del Poljske, ki je po večini naseljen z Belorusi in Ukrajinci. To bi pomenilo, da četudi bi bila Poljska spet upostavljena, bodo Rusi lahko obdržali, kar so zasedli.

Ameriški komentator David Dietz je mnenja, da Hitler ni nič kaj gotov, da bo Nemčija v tej vojni zmagala. To dokazujejo njegovi nedavni napori za sklenitev miru. Potop velikega števila nemških podmornic je težka izguba za Nemčijo. Podmornice se morejo sicer nadomestiti z novimi, toda izvežbati novo moštvo za podmornice ni lahka reč. Nemci v splošnem niso navdušeni za vojno. To je nedavno pokazalo divje veselje v Berlinu, ko se je od nekod raznesla napačna vest, da je sklenjeno premirje. Omenjeni novinar nadalje meni, da ne bi bilo nič čudnega, če bi nekega dne Stalin pustil Hitlerja na cedilu ter se pridružil Angliji in Franciji. Njemu je v prvi vrsti za Rusijo in bo hotel biti na tisti strani, kjer bo za Rusijo kazalo največ koristi. Menjavanje barv in partnerjev ni v današnjih časih nič nenavadnega.

UMETNA REJA MUH

(Nadaljevanje s 1. strani)

kopavajo "zdravje." Take muhe niso tako odporne proti raznim strupom in drugim mušjim nepravilnostim. V laboratorijih, kjer preiskujejo sredstva za pokončevanje muh, hočejo imeti zdrave in močne eksemplare. In take zdrave muhe gojijo na prejšnjim mušjim farmi. Prav za prav to ni nikaka farma, ampak primerno velika soba, kjer je vedno prava temperatura in vlažnost. Muhe se valijo v steklenicah, odrasle muhe pa so zaprte v mrežastih kletkah.

Za razvoj muhe iz jajca je treba 10 dni. Mušja jajca se vložijo v primerne steklenice, kjer je mešanica otrobov, kvasa, sladu in alfafe. V nekaj dneh se iz jajčec izležejo mali črviči, ki rijejo po mešanici. Potem se zabubijo in v treh dneh se iz teh bub izležejo prave muhe. Za razpošiljanje največkrat rabijo take bube.

Zanimivo je, da ima ta mušja farma poleg izdelovalcev mušje-ga strupa tudi druge odjemalce. Tekom preteklega poletja so pošiljali vsak dan po pet tisoč živih muh neki firmi na svetovno razstavo v New Yorku. Neka gospa dobiva z mušje farme vsak dan nekaj ducatov živih muh za hrano svojega kameleona, to je ne-

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameri

ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR:

a) Izvrševalni odesk:

Predsednik: PAUL BARTEL, 225 N. Lewis Ave., Waukegan, Ill.
Prvi podpredsednik: JOSEPH MANTEL, Ely, Minn.
Drugi podpredsednik: PAUL J. OBLOCK, Box 105, Unity, Pa.
Tretji podpredsednik: FRANK OKOREN, 4759 Pearl St., Denver, Colo.

Cetrti podpredsednik: JOHN P. LUNKA, 1266 E. 173rd St., Cleveland, Ohio.

Tajnik: ANTON ZBANSNIK, Ely, Minn.

Pomočni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.

Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.

Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.

Urednik-upravnika glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

b) Nadzorni odesk:

Predsednik: JOHN KUMSE, 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio.

1. nadzornik: JANKO N. ROGELJ, 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio.

2. nadzornik: FRANK E. VRANICHAR, 1312 N. Center St., Joliet, Illinois.

3. nadzornik: MATT ANZELC, Box 12, Aurora, Minn.

4. nadzornik: ANDREW MILAVEC, Box 31, Meadow Lands, Pa.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: ANTON OKOLISH, 1078 Liberty Ave., Barberton, O.

1. porotnik: JOHN SCHUTTE, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.

2. porotnik: FRANK MIKEC, Box 46, Strabane, Pa.

3. porotnica: ROSE SVETICH, Ely, Minn.

4. porotnik: VALENTIN OREHEK, 264 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Jednotno uradno glasillo.

NOVA DOBA, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Vse stvari, tiskalnice so uradnih zadev, naj se pošiljajo na glavnega urednika, ki jih pošilja na glavno blagajnik. Vse priloge in priloge naj se pošiljajo na glavni urednik. Prošnje za sprejem novih članov, prošnje za zvišanje zavarovalnine in boljša sprave naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Dopis, društvena naznanila, oglasi, narodna nečlanov in izpovedi naj se pošiljajo na glavni urednik. Narodna nečlanov in izpovedi naj se pošiljajo na glavni urednik. Narodna nečlanov in izpovedi naj se pošiljajo na glavni urednik.

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameri je najboljša zavarovalnica v Zedinjenih državah in plačuje najliberalnejše pogoje. Jednota je zastopana skoro v vsaki večji slovanski narodni skupnosti in v skor vsaki na glavnem uradu. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani. Jednota, neizgaja se na njih vero, politično pripadnost ali narodnost. Jednota sprejema tudi otroke v starosti od dneva rojstva do 16. leta in ostalo. Jednota miselnost odloži do 18. leta. Prispevka za obo odloži do 18. leta.

Premosanje znaša nad \$2,000,000.00. Solventnost Jednote znaša 118.88%.

NAGRADE V GOTOVINI

ZA NOVOPRIDOBLENE ČLANE ODRASLEGA IN DINSKEGA ODELKA DAJE J.S.K. JEDNOTA NAGRADE GOTOVINI.

Za novopridobljene člane odraslega odelka so predložili sledeči nagrad:

za člana, ki se zavaruje za \$ 250.00 smrtnine, \$1.25 nagrada

za člana, ki se zavaruje za \$ 500.00 smrtnine, \$2.00 nagrada

za člana, ki se zavaruje za \$1,000.00 smrtnine, \$4.00 nagrada

za člana, ki se zavaruje za \$1,500.00 smrtnine, \$5.00 nagrada

za člana, ki se zavaruje za \$2,000.00 smrtnine, \$6.00 nagrada

za člana, ki se zavaruje za \$3,000.00 smrtnine, \$8.00 nagrada

Za novopridobljene člane mladinskega odelka pa so predložili sledeči nagrad:

za člana starega načrta "JA" — \$0.50;

za člana načrta "JB" — \$2.00;

za člana novega načrta "JC", s \$500.00 zavarovalnino

\$2.00;

za člana novega načrta "JC" s \$1,000.00 zavarovalnino

\$3.00.

Vse te nagrade so izplačljive šele potem, ko so bili člani plačati trije mesečni asesmenti.

ke vrste kuščarja, ki po volji izpreminja barvo. Neka druga gospa kupuje žive muhe za par malih drevesnih žabic, ki jih je prinesla iz Floride.

STRAŽA NA ATLANTIKU

(Nadaljevanje s 1. strani)

zavarovan važni Panamski prekop. Indirektno je s tem povedano evropskim velesilam, da naj obdrže svojo vojno na evropski strani; v pasu 300 milj od ameriškega obrežja pa ne bo dovoljen nikak evropski monkey business.

POMEN DEMOKRACIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

titi pravice vsakega posameznika kot državljana svobodnega in samoupravnega naroda ter tako zagotoviti "vlado ljudstva, potom ljudstva, za ljudstvo," kakor je dejal naš veliki Abraham Lincoln.

Poslovanja vlade so osnovana tako, da se delijo v tri panoge: zakonodajno, izvrševalno in pravosodno. Vsaka panoga ima za opravljati svoje posebne dolžnosti neodvisna od ostalih dveh. Nobena izmed treh panog ni vseh pravic. Izvrševalna in zakonodajna panoga dostikrat delujeta skupaj, toda sta zadrževana v pravih mejah od pravosodne. Vedno obstoja možnost pomote, ker tisti, ki upravljajo vlado, so končno le ljudje. Zato je povsem očitna velika modrost te trojne kontrole nad raznimi funkcijami vlade.

Vsi ameriški državljani nosijo veliko odgovornost, da negujejo "blagoslove svobode," ki so nam bili zasigurani potom konstitucije, katera je ustvarila našo demokracijo. Biti moramo

vedno na straži in pripravljeni razkrivati in pobijati propagando, potom kateri stopniki tujih vlad skušajo vjati in obrekovati pravno demokracijo.

Demokracija jamči za posebnih prednosti in odličnosti, če dežele je odvisna ohranijo one ugodnosti in pravice, zaradi katerih je bila novljena naša zastopniška vlada. Svoboda in prostost, katero so se naši predniki li, je pomenjala nekaj stvar, konkretnega in koristnega vse. Svoboda in prostost tudi v nadalje obdržati praktični pomen. Vsi, ki delati in so zmogni delati, morali imeti priliko najti dostojnimi plačami. Svoboda in prostost bi morali nadalje menjati zanje primerne ne ure in delovne razmere, vico do primernega odplačila do pokojninske sigurnosti. Svoboda in prostost mora pod našo konstitucijo vsebovati pravico prirediteljstva in pravico podjetništva. Mali podjetniki morajo imeti zagotovilo, da ne bodo zapostavljeni in da ne bodo niti od mogočnih privilegij konkurentov, niti od vlade. Davažljani demokracije morajo, ki je naša morejo obdržati in uživati te praktične obremen pa tudi težiti za straktnimi idejami. Vse te mnoge druge koristi so meravane in zapopadene v Bill of Rights, ki je del konstitucije.

RASTLINE IN ŽIVALI

Naravoslovci imajo zabeleženih nad 1,500,000 vrstnih živalskih in rastlinskih, ki jih je najti na naši planeti. Med temi je 822,000 vrst rastlin in 133,000 vrst cvetličnih rastlin.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
South Slavonic Catholic Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

OUR CONTRIBUTORS

The English section of Nova Doba is now rounding up its eleventh year. It was in January 1929 that the first two pages in English appeared along with the regular Slovene section.

Like any other similar periodical, the English section was conspicuously lacking in contributions from individual members during the first year. Our members had not yet accustomed themselves completely to the new feature. While contributions for the Slovene section were plentiful, the editor had to content himself with a scanty contribution here and there each week in the English section.

The success of any newspaper, be it fraternal or the regular city daily, depends upon the readers' interest. If a newspaper is read, the editor feels greatly relieved in the knowledge that he is doing a worthwhile job. There are two ways to discover whether or not the newspaper is read: One, by personal contact with the readers; the second, by the letters to the editor — contributions, for example, to the English section of Nova Doba.

The English editor of Nova Doba feels that as long as the English-speaking members take a genuine interest in their two pages each week, then this section of our official organ is justifying the expense of its publication. For the two pages purport to disseminate the principles and the spirit underlying our Organization.

Our SSCU is as dormant as its weakest member. Or so it is in another way, our Union is just as full of life and brilliance as are its active members. And one way to stimulate activity among our English-speaking members is to publish various lodge activities within our Organization.

Today, the English section of Nova Doba going on its eleventh year, commands a host of contributors, and with few exceptions, good writers. Some of our contributors have been developing their art for several years, and today finds them excellent reporters and composers.

To the person behind the wheel of the English section for the past ten years, it is short of a revelation to note the progress made by some of the contributors in the writing during the past few years. Particularly so, when we consider that most of them were very young juvenile writers at the time the English section first appeared.

During the first few years in which the Nova Doba's English section appeared, members would contribute articles spasmodically. Several had to be re-written entirely, and the editor had a difficult time trying to follow a general idea, which begged for expression. Star reporters like Little Stan Pechaver of Ely, Minn. were still running sheep-run in their backyards, with nary a thought on composition.

Where years ago, the editor invariably had to elaborate on each article, in order to create a writer's interest, today he is luxuriously using the blue pencil to cut unnecessary items, and in order to accommodate all contributors who forward their articles each week.

"Does this mean you have less work now?" asked a friend of mine who has been following the Nova Doba's English section since its inception. "No," I answered, "for I have to spend more time on correspondence, editing material submitted for publication where years ago I had to spend more time seeking ways and means to get a response from the readers to write for the English section."

In fraternal work, whether one enjoys the position of English editor, or a lodge secretary, or a supreme officer, one never fully completes his job, for there is always some new angle that arises, added details that attract attention, for the person who really applies himself. This belief is based on the assumption that the person really is interested in his work, and not one of those clock watchers.

Community Fund

When President Roosevelt identified his constituents by arbitrarily changing the date of Thanksgiving, he unwittingly dropped a "plum" in the lap of Cleveland's Community Fund, according to P. W. Brown, general chairman.

The prominent local business leader pointed out that with the annual drive going on as scheduled, it will now strike in the middle of Thanksgiving. The only change engendered by the spirit of giving is that the campaign, now to be extended November 20-30, instead of ending November 28th.

Joe F. Whitney, Campaign chairman, made the announcement August 16 following a meeting of his committee at the Cleveland Club.

"As to lengthening the Campaign," he said, "we find that the Cleveland Community Fund has the briefest intensive campaign among the 15 cities

Surprise Party

Export, Pa. — A surprise party was held on Mrs. Ursula Nagode, by her sons and daughters on Sunday afternoon, October 22. Several beautiful gifts were presented to Mrs. Nagode. The following guests were present: Mr. and Mrs. John Sever of Export; Mr. and Mrs. Collins of Uniontown; Mr. and Mrs. Kuznik, Mr. and Mrs. Ahacic, and Mrs. Howard Kane of Export; Mr. and Mrs. Joseph Metalko of Indianapolis; Mr. and Mrs. Rudolph Bartolomucci, Delmont; Mr. Albert Nagode and Mr. John Nagode.

Mrs. Anna Ahacic

Indian (after examining ham sandwich purchased at city lunch counter)—Ugh! You slice um ham?

Counter Clerk—Yea, Chief, I slice um.

Indian—Ugh! Darn near miss um.

whose community funds raise a million dollars and more."

10th Anniversary Dance

Cheswick, Pa. — On Saturday evening, November 11 (Armistice Day), the senior SSCU lodge, 203, will celebrate its tenth anniversary with a dance to take place at Union Hall at Harwick. Music for the occasion will be featured by that radio's ever popular and well known orchestra, which is headed by Joe Kramar Jr. Incidentally, Joe can be heard over Uniontown's station UMBS every Saturday afternoon, at 3:15 o'clock.

Plenty of eats and drinks for both the hungry and the thirsty, including "kranske klobase." All neighboring lodges and friends are cordially invited to spend the evening of November 11 with us at Harwick. You will meet new acquaintances. Dancing begins at 7 p. m. We also seek your cooperation to help us make this dance a success.

Frances Yelovcan
No. 203, SSCU

About This and That

By Elsie M. Desmond

Cleveland, O. — Yes Stan, I am one of the delegates who remember the pledge we took back in Ely that day. The other delegates should also give that a thought. Help your local secretary to collect dues now that you have new members enrolled. Don't stop with your campaign either. Try and get more members for your Union. It will, after all, only help us. So, delegates give Little Stan's article a very serious thought and re-read it again if necessary.

With to announce to members and readers of this page that Mr. Mike Poklar recently underwent an operation. At the present time he is recovering from his illness. He wishes to thank all the people and friends for coming to see him while he was ill.

Yes, Lou, we all read your article "Cash Customers." It was swell. Hope to read something like that again soon.

Read Emil Zebre's article and gave it a thought. Finally decided that it just was the type for our cowboy to write. Congratulations, Emil. Hope to hear from you soon.

I'm sure all the readers enjoyed Frank Mekina's article on "Life In a C. C. Camp." With Stan Progar's help I believe this is the first time we have had some true facts about a C. C. Camp. Thanking both Frank and Stan for the wonderful articles on the three C's.

Witnessed the movies last week of the opening of the Waterloo's eight bowling alleys and balinca courts. The pictures were fine. Sally Hrvatin was also shown. She did a dance number and appeared nicely with a red satin costume. She is a member of lodge 173.

Bouquets to you, Florence for your articles on the Armistice and Thanksgiving. They were really two wonderful pieces of work. We, the young citizens enjoyed both of your articles very much and I know that the other members think so too. So again I must congratulate you Florence, and let us see more of the wonderful articles.

An answer to Violet Vidgay: Yes, I did meet Mr. John Somrack, a photographer in Ely. I'm not so sure if he is the same person that visited Gowanda, but I have a faint idea that he is.

BRIEFS

English-conducted lodge Brigadiers, 234, SSCU of Detroit, Mich., will celebrate its first anniversary on Saturday, November 4, at the home of Miss Ann Babor, treasurer, 13762 Fenelon Ave.

Ohio Federation of SSCU lodges will hold a meeting on Sunday, November 5, in Lorain, O. The gavel will fall at 9:00 a. m. at the Slovene National Home.

In Cheswick, Pa., lodge 203, SSCU will observe its tenth anniversary with a dance on Saturday, November 11.

"Il Trovatore" will be presented by the Independent Singing Club Zarja of Cleveland on Sunday, November 5. The opera will be staged at the auditorium of the Slovene National Home on St. Clair Ave.

In Central City, Pa., lodge 198, SSCU will hold a dance at the Polish hall. The date, Saturday, November 25th, was selected.

On Sunday, November 26, lodge 50, SSCU of Brooklyn, N. Y. will celebrate its thirty-fifth anniversary with a dance at the Slovene National Home on 253 Irving Ave.

"Sir Cupid" has again pulled on the heart strings of one of our Brigadier members. Congratulations Mr. and Mrs. John Nays, formerly Miss Elizabeth Babor. — Reported by Frances Skoryanc, president of Brigadiers lodge 234, SSCU, Detroit, Mich.

Boogy — The most foolish persons are those who answer everything with a question. **Woogy —** Do you think so?

SHORT SHORT STORY

ROAD HOG

WON'T BUDGE

HITS CAR

GREET'S JUDGE

MORAL—THE ONLY TRAFFIC PEST AS BAD AS A ROAD HOG IS ANOTHER ROAD HOG!
National Safety Council

Little Stan could tell you more on the subject, Violet. So I'll let him answer you.

This Sunday, the SSCU lodges of Ohio will hold a federation meeting in Lorain. We do hope all the representatives from Cleveland will attend. I hope to go too, but also want to be back in Cleveland in the afternoon to attend and write about the opera Il Trovatore that will be held by the Independent Singing Club Zarja, Sunday, Nov. 5 at the Slovene National Home.

Yours truly singing off until next week. Regards to all and hoping to see some of the Cleveland SSCU members at the Home Sunday.

Brigadiers Observe First Anniversary

Detroit, Mich. — Though the plugging was hard, all was a pleasure, as we approach the celebration of our First Anniversary on November 4. To commemorate this day we are holding a house party at the home of our treasurer, Miss Anne Babor, 13762 Fenelon Avenue, North Detroit.

Please, all you Brigadiers be present. We are planning something very special and if we attend 100 per cent it is going to be all the more interesting. (Brigadiers, remember you are being admitted free.)

The admission fee is only 50c which includes beer, dancing and a light lunch. Bring at least one or two of your friends with you and I am sure you are going to have one of the most enjoyable evenings you have ever spent.

Now don't forget 8 p. m., Saturday evening, November 4th, 13762 Fenelon Avenue. The street is very easily located; it is just where Davison and Six Mile Road meet on the east side.

Triglav members, our sincerest invitation is extended to you.

Frances Skoryanc,
President, No. 234, SSCU

With the Cardinals

Struthers, O. — A large crowd attended the Cardinals dance on October 21st. In behalf of our members, I wish to thank all those who helped make our dance a success, especially the guests from Sharon, Farrell and Bessemer, Pa.; from East Palestine, Salem, Girard, Campbell, Youngstown and Cleveland, O. The Cleveland group included Mary and Fanny Glosser, Christine Manigar, Louis Evancie, May, Alice, Lude and Tony Laurich, who got acquainted with some of the city officials. "Pep" Babich and myself arrived at the dance after work, about 11:30 p. m. We saw that everyone was enjoying themselves.

Sam Clemente was entertaining the ladies; "Swede" Jackson busy as a bee and Stan "Don" Pogacnik looking for his hat. Mr. Steber chatting old times with his friends. Yes, there was Stan Hrebar and his wife from East Palestine. Henry "Dude" Ruppert and Josephine "Duchess" Troyer were also on hand. And not to forget George Tisler and his gang the singing club "Lira" of Campbell, O. We also saw Eddie Prevec and Eddie Cigolli of Girard with their gang. Thanks to all.

Our next meeting will take place on November 10th. Only two more meetings this year, so let us make them 100 per cent. We had a large number attend our last meeting, and therefore, let's keep up the good work.

Edward T. Glavic, Sec'y
No. 229, SSCU

Editor's Note

In the October 18th edition of Nova Doba, under to title of "Impressions of a Delegate," Mrs. Katherine Penica's name was inadvertently misspelled. Mrs. Penica, the very active secretary of unit 88, SSCU of Roundup, Mont., was introduced by supreme secretary Anton Zbasnik during the juvenile convention, as reported by the able Anne Prosen, writer of the article and delegate to the athletic conference.

Night Writing Prankster

By Little Stan

Little Stan

Ely, Minn. — Pesky witches and goblins, lights casting weird shadows underneath a big orange October moon—all inspiring eerie thoughts, heightening imagination, giving even the hardest and bravest pittery chills. For Halloween, the season of the pumpkin—the day for the King's Jester or prankster, so to speak—is here!

Big, innocent Little Stan was a ridin' the other night, when suddenly his passengers screamed with fright as brakes screeched. For strung across the main highway in city limits was a new kind of Maginot line of bright shiny new garbage cans. Good thing it was Halloween, otherwise this baby might have unleashed a verbal attack even a Seigfried line couldn't withstand. Heh Heh.

Speaking of lines, Little Stan, Doc Zgonc, and Si Camaish attended the colorful and picturesque fashion show at the Ely theatre just this evening. Lovely ladies fitted in gorgeous gowns, looking very chic as they swung shapely hips about in perfect rhythm, parading perhaps the latest from Hollywood or Paris style shoppes. Innumerable were the "ohs" and the "ahs" sounded by the audience as they watched this fashion parade. The new hats—odd looking, my yes! Being perhaps a bit too sordid, one might liken them to chimney pipe; one looked like a caboon, another like a small coal shovel. But, Heh Heh, not being a sordid sort of chap, Little Stan decided they looked very very pretty on everyone!

My, how time flies. Yesterday they wore bushel baskets; today they wear the box top that the hat came in! Between breath-taking strolls of the pretty models, eyes opened wider, ears flickered a little to the front as lovely Rosalie Zgonc of Gilbert, Minn., a member of our own SSCU lodge came there; she is Doc Zgonc's cousin. Stepping to the microphone, she dished off sweet morsels of music with her renditions of "Don't Worry About Me," and "Oh! You Crazy Moon!" Fine entertainment—dished out the way you like it.

Later Doc and Stan started to get ideas. The show, admittedly had everything: color, beauty, perfect lines, fine singing, excellent acrobatic dancing, but it lacked something. Pondering for a while, it was agreed, very generally too, that a bit of humor was lacking.

The discussion that followed ran something like this. Doc: "You see, Stan, if they had asked you, you could have modeled a pretty gown.—You and your elongated masculine figure. Why, they could announce and tell tall girls what to wear so they would look shorter. If that wouldn't bring any laughs, maybe you could demonstrate some of the new long underwear the men are wearing this season. That would bring the house down!"

Stan:—"They didn't ask me, Doc. Anyway winter is here almost, and it wouldn't do to bring the house down. Think of the expense. But if they had asked, I would appear person-

ally on only one condition—and that, that you appear with me to demonstrate perhaps what a shorter young lady should wear to make her look taller. Maybe you'd like something to show what ladies with wide hips and narrow shoulders should year."

Anyway, so ran the conversation until it was agreed that perhaps it was best neither of the two young gentlemen were called upon!

What do you think? Did we hear Emil Zebre say something? Looking over some of this typewritten hash, Little Stan thinks he'd better get back to this seat in the daytime. Night time gives that imagination such a boost—especially when sitting all alone. But as long as a start was made—might as well continue.

An ejaculation — (Doc just came in and is upsetting everything in the shop to find out where this word came from)—ensues from Stan's lips as he finds that someone had upset that little house with four walls and a halfmoon—that souvenir gift from Big Stan and Mary L. Bodack. Tsk Tsk—Even in the shop they are playing Halloween tricks!

Going back to the fashion show at the Ely theatre for a moment, a short feature entitled "Setting 'Em Up" featuring Ned Day and Andy Varipapa, world's champion bowler narrated by Pete Smith caught the attention of our eyes. This was before the models came on.

Doc is back in the local bowling league again and Little Stan, who was farmed out for more seasoning was also back—a thorn in the back, so to speak, to a newly organized team. Somebody called it "Klobasa's." If somebody could only cook, would we be crisp!

So it was with eyes wide open that we watched sensational shots by the champs. Varipapa appeared on the local alleys last year, and it was like watching an old friend to see him in action. Doc, a member of Lodge No. 1, topped local bowlers with an average of 196 in 75 games last season. He's out to keep up the prestige this season the best he can.

Those Rangers of Lodge No. 1 got a lot of first to their credit. Remember during the last campaign how they went to town? Bro. Joe Kovach, Frank Tom-sich, Jr., who is also assistant supreme secretary, led the drive which placed the lodge on top, not only in the number of new members enrolled and amount of new insurance written, but also in having the largest number of delegates on hand!

But coming back to bowling, we find Doc rolling with the Sweet Shop, last year's local champs. Night of league opening found Little Stan in the line-up of Vertin's cafe. Remember he was farmed out? Heh Heh. Anyway he showed 'em he was still in the league. Afterwards went to see Sponsor Matt Vertin, who was watching the contest for a time. He came in—"Well, Matt, we're still in the league!" pipes up Stan. In humorous disgust Matt returns with, "Yah! Klobasa!" We had been taken for three straight.

Afterwards Stan remarked to Doc: "Now wouldn't it have been better if he came right out and called us 'sausages'?"

(Continued on page 4)

My Trip To Ely

Roundup, Mont. — I have read many reports of delegates to the last juvenile convention and athletic conference in Ely, and from these it is evident that some of them profited from the two assemblies. They saw a lot of new country for the first time; in Ely they saw the home office, met members of the supreme board and others active in the SSCU. I hope that the delegates are now convinced that they need not be ashamed of their Slovene ancestry and the Slovene language. The same applies to other descendants of foreign born parents. Why, even President Roosevelt does not cover the fact that generations ago his kin came from Holland.

Back to the convention and my eventful trip to Ely. On Aug. 2, at 1:55 a. m., Rose M. Banovetz and Marie Stimac and I left on the train from Roundup to St. Paul, where we arrived at 11 o'clock that evening. At the station we joined the following Montana delegates: Miss Smith from East Helena, Mrs. Crawley and Mrs. Predovich of Butte, and the juvenile delegates from lodge 190 of Butte. We also made the acquaintance of third supreme vice president Frank Okoren, and his daughter from Denver, Colo. and other delegates from the West.

At 11:59 p. m. we left St. Paul for Duluth. En route we caught a few hours of slumber, and at 7 a. m. the following morning arrived in Duluth. A beautiful city is Duluth, as is Lake Superior and the boats. It wasn't long before we left on the train for Ely. You can imagine the excitement, singing, joking, and what not, going on the Ely bound train, with the large number of delegates from the east, west and south joining in. It was on this train that I became acquainted with Frances Skoryanc of Detroit, and her melodious singing of Slovene songs. I also had a chance to chat with Mrs. Mary Egdack, Frank Okoren, Louis Kolar, and soon the three and myself included joined in a song. Others joined in the singing. It was a pleasure to hear the younger set sing the Slovene songs.

A large reception committee, and a band greeted us upon our arrival in Ely. Here I greeted our supreme secretary Anton Zbasnik and other members of the supreme board. I also met Mrs. Sprajc, who was expecting her daughter from New York. We then walked to the family home of John Skufca, who provided us with accommodations during our stay in Ely. Here they asked me about my husband Matt and our daughter, Mrs. Lucas Zupan, who is married in Roundup, Mont.

I attended both conventions, juvenile and athletic. At the juvenile assembly, supreme secretary, in introducing several outside visitors, called on me as the active secretary of lodge 88, SSCU, Roundup, Mont. I was very pleased with this introduction, for like other lodge secretaries who receive but little compensation for their work, an open acknowledgment is appreciated. I secured all the new members in our lodge during the last three juvenile convention campaigns, as well as the 40th anniversary drive. Nevertheless, the lodge received the credit. However, the progress of the lodge and the Union is part and parcel of my happiness. During the last campaign I did not have much hope for success in our lodge for among the Slovenes most are already enrolled by one or another organization, or several. Yet, I was fortunate enough to secure 45 new members in the juvenile department. I had to contact prospects of other nationalities. Here I encountered difficulties in explaining the word "catholic," in

the name of our Union. Some were under the impression that ours is a religious organization, and that members must become Catholics. I had much trouble in explaining to the parents of prospective members that our Union has retained the original name since its inception, and that the members did not see a need for a change, and that in reality our Union was non-sectarian and non-political. That in our Union, a prospective candidate need be of the Caucasian race, in good health and of good moral character.

I made an acquaintance at the juvenile convention in Ely with Mrs. Koritnik and Mrs. Saleskar of Gilbert, Minn. At the picnic I met Mrs. Murphy, a delegate to the 15th regular convention. I was also happy to see Mrs. Pauline Vogrich of Milwaukee. She was a delegate to the 15th regular convention.

Convention days in Ely went by altogether too quickly for the juvenile delegates, and when time came for departure, there was noticeable some shedding of tears. Mrs. Vogrich and myself elected to stay an additional two days in Ely. Together we visited the following families: Benko, Korosec, Golob, and Mantel. Everywhere we were received most graciously and I want to thank all of them for their splendid accommodations. Alone I visited Miss Mary Hutar, organist, and I begged her to write a song; I was introduced to the mayor. I also visited the families of L. Champa, R. Chepelnik, A. Zbasnik, Pluth, Kolen, Mavetz, Cepelnik, Sprajc, Kocivar, Koseak and S. Banovetz, and here again I was extended all the courtesies. Before I left I stopped at the home office of our Union, where I said good-bye to the supreme secretary, assistant supreme secretary and all the employees of the home office.

Thank you all for your splendid accommodations in Ely. And special thanks to Mr. and Mrs. John Skufca for their courtesies. I have known the Skufca family from the year 1928, when our Union held its convention in Ely, and where my husband was a delegate. I came along for the vacation. I have become acquainted with many people since, and it was a genuine pleasure to see them again.

During our wait in Duluth, Mrs. Vogrich and I visited Mrs. John Movern. I have known the Movern family since 1935, when I attended the first juvenile convention. Mr. John Movern was still living then. Although I had original intentions to stay but a few hours, Mrs. Movern insisted that I stay at her place for the night, and the next day she was gracious enough to show us the main points of interest in Duluth. Mrs. Vogrich left for other parts of Minnesota, while I made preparations to take the 10:30 train that evening.

I arrived in St. Paul the following morning at 7 a. m., and at 8:40 I left for Montana. The next day, on August 12, at 4:21 a. m. I arrived in Roundup. I was glad to get home again.

Two members of our lodge, Miss Lillian Cebull and Miss Rose M. Banovetz, left for college. They took a train through Butte, and during a wait of a few hours for the train to Dillon, they were met by Mrs. Predovich and Mrs. Petritz, together with the juvenile delegates from lodge 190, SSCU. I made the necessary arrangements. Thank you all for your courtesies.

Winter is approaching. Frost visited us already on September 26, and since then the weather has been very changeable. Mines have begun to work somewhat

Traffic Safety

Age, alone is no reason why a car should call it quits. Motor cars today are built to go many thousands of miles. You probably can count a number of cars around town giving safe, dependable service after many years on the road.

But when a car has been carelessly allowed to deteriorate, so that it looks and acts like last year's rusty fence, then danger sets in. Such cars are better off in the graveyard.

Jalopies are tough on driver and tough on pedestrians. The engine wheezes and coughs. The brakes don't work. The clutch slips. Wheels get out of line. The windshield may be cracked, the tail-light broken. It sounds like a college man's dream — but actually it's a hazard to children and grown-ups, to other cars, and to passengers in the car.

The answer is not necessarily to get a new automobile — but to keep your present car in perfect running order. Watch the way race-track drivers baby their speed-bugs. These jobs may not be much for looks, but engines are tuned within an inch of their lives. Brakes stop surely and smoothly. The clutch works like greased lightning. Tires grip the ground solidly. Every bit of equipment is in ship-shape condition. Experts know what a slip-up means!

And a slip-up means the same to you! Last year 1,100,000 people were injured in motor car accidents. 32,000 were killed. Many such accidents surely could have been avoided if cars had been in condition. But the dead are still dead!

Your car will co-operate with you, plenty. Give it the care it deserves, have it thoroughly inspected at regular intervals, and you're headed for thousands of miles of pleasure.

Expert driving is not only watching the lights... keeping to your side of the road as you climb a hill... halting for a train to pass. Expert driving is thinking of the other fellow. And courtesy, here, begins with keeping your own car in shape. Jalopies may be fun... but a car in good condition that rolls smoothly down the road, following your bidding like a fine horse, is plenty more fun... and plenty more intelligent. Patrolman James Nation #274 Cleveland Police Department Bureau of Public Relations.

LITTLE STAN'S ARTICLE

(Continued from Page 3)

SSCU League

And before the heavy snows enter the wintery picture there is noteworthy news on tap. For within the next few weeks, arrangements will have been completed for the first ELY SSCU BOWLING LEAGUE FOR LADIES AND GENTLEMEN OF THE LOCAL LODGES. There will be seven lodges to pick from plus the Home Office—making eight teams in all. A schedule and rules will be adopted and then soon we'll find pins crashing at Ely's bowling center—crashing to the tune of the SSCU.

Some years ago when Jake Skala operated a bowling emporium below the Forest Hotel, our SSCU had a duckpin league which had everything in exciting thrills and entertainment. Especially during the end of the season when competition for the ELY SSCU duckpin crown was keener than "Maw's" meat knife. We'd like something like that during the winter. LOCAL LODGE ATHLETIC SUPERVISORS WATCH YOUR MAIL FOR A MEETING TO OR-

better, and we hope that working conditions will improve. Katherine Penica, Secretary, 88, SSCU.

IMPRESSIONS OF A DELEGATE

By Anne Prosen

(Continuation)

One Indian told us to beat in rhythm and slowly at first then rapidly each time speeding up the beat. But he reminded us to keep together as rhythm was important and without it we had no music. It may seem funny to say that this Indian was telling us these things and that we were understanding him. You see most of the Indian boys here could speak English and some of them spoke very fluent English.

After our contribution at the beating of the drums was over we left our places and handed our sticks back to the Indians. One of the girls beat too hard on the drum and broke the stick but the good old Indian just smiled and said that's all right, "Me make another one, lots of trees outside." She felt better when she learned that the Indian wasn't angry with her.

The Indians took to their dancing again. So I thought I would wander to the other side of the tent and take a closer look at the ladies who were too timid to join the group of dancers. Here I also met the chief, Chief Goodday. One of the Indian lads told me that this chief was blind and that he was well on in his years being over a hundred years old. The chief's hair was gray, on his head perched his feathers, the headdress seemed to have some of the feathers missing but nevertheless he wore it proudly as if he were just given it for his fine deeds. Maybe he wears it so proudly because the missing feathers might have been given to some son of his or another brave who proved himself worthy and needed a few more feathers to complete his head gear declaring him chief and entitled to starting a clan of his own. I do know however that this old Indian chief must be very kind to the other Indians. Though his face is wrinkled and his hair is gray there seems to be that smile of content upon his face. He hobbled about the tent with the aid of a cane which aided him in guiding around.

The next person whom I met was Chief Goodday's kind old wife who is almost a hundred; in fact she is 95 years of age and looks back with pride on her sons and daughters who have gone out and done good in the other Indian villages organizing new tribes to bear the names of his father, the good old chief Goodday. She, like her husband, is old and gray but her face bears that facial expression of contentment and achievement. In her arms she held a cute little Indian boy who had very thick shiny hair, bright eyes, a ruddy complexion and a very friendly smile. He was a little bashful at first but I won his heart with a piece of chewing gum. At first when I sat down beside the old Indian woman she smiled to me and said hello. The little boy she was holding hid himself in the folds of her beaded dress and wouldn't budge. I shook his little hand gently in a manner of greeting. The little boy looked at his hand and wiped it against his shirt. He looked at the kind old lady who was his grandmother and she smiled—a smile which seemed to tell him that I was all right and he turned to me and smiled gently. I enjoyed this grin very much. I wanted to show my appreciation but unfortunately there was no change in my purse. I knew how much Indians appreciated American money even if it is only a penny. The Indians like trinkets also but I didn't have any with me so I continued searching my pocket but could find none. The next moment my fingers landed on a piece of gum. That's it. I would give him this stick of gum and see how he would act. I handed it to him with a smile. He took it with a big grin. At first he stared at it wondering what it

GANIZE THE LEAGUE. IT'LL COME VERY VERY SOON! PERHAPS WE CAN SEND A CHAMPION TO THE NATIONAL TOURNAMENT IN CLEVELAND NEXT APRIL!

Little Stan hears some screeching rubbing on the shop window. He dashes out the door to see two young scamps shout gleefully as they duck around the corner. Nothing like getting a chase on Halloween night! Viewing the damage the window shows: "Stan loves—" written in soap. Too darn bad he had to run out and spoil the last word that should have gone in. Heh! Heh! Maybe he could have found out something!

Juveniles, don't forget. Thanksgiving and Christmas will soon be here. You want Santa Claus to be good to you, don't you? Tanley wants Santa Claus to be good to him, too! So don't forget—keep on working to hold the members you enrolled during the last convention drive.

Besides your convention daddy, Anton Zbasnik will know you are keeping your pledge to help the SSCU keep its number one spot among fraternal organizations.

Which reminds Stan, who soon will be an Uncle, that another week towards that coveted title has rolled by.

Bye Bye!

Stanley Pechaver

was for but then his grandmother whispered something in the Indian language in his tiny ear. At once he began to tear the paper from it. He turned it over several times and then pop it went into his mouth. He chewed and chewed with all the marks of a gentleman he smiled and said thank you, good. How cute his voice sounded though he was timid he managed to give forth these words of appreciation—words that perhaps took the grandmother a long time to teach him to say to visitors. I had to leave the kind old lady and her grandson for there were many other Indians to see. I noticed that these Indians wore cotton dresses quite elaborately decorated. All the Indian ladies and girls seem to like beads for their dresses were well decorated with beads. Beads which were sewed down the front of their dresses around the sleeves and collars in such a way that was scarcely room for any more. I noticed also that some of the ladies wore beads—wooden ones and some of them were made of tiny shells. However these ladies did not dress in the styles typical of the Indians, they wore more or less dresses worn by all the American ladies today. They did not wear moccasins either, only one or two of the older women had beaded ones on, the others wore regular shoes, mostly low-heeled black ones. One girl I noticed wore white ones, while another girl wore tennis shoes. Their hair was very straight and black; evidently the Indian girls didn't take to curling their hair as the American women and girls do. But who knows maybe they will be doing that soon too. If they wear shoes and dresses like we do and anklets they might even take to curling their hair.

There isn't very much to say about the dress of the Indian men and boys except that they all wore ordinary shirts and trousers like the Americans do and that they wear shoes and not moccasins. The only one dressed in typical Indian fashion was the chief who wore a beaded jacket, moccasins, trousers with fringes and the other outstanding parts of the Indian regalia. The little boys dressed much like the older men save that they were barefooted.

The delegates started to leave the tent so I had to join them outdoors. Here we saw an Indian man heating a stick and touching it to the stretched skin. We saw at once that he was tightening the skin to make it more practical in the beating with the sticks. A tightly stretched skin will always give forth finer notes than a loosely arranged one.

The crowd seemed to gather around two Indian boys who were playing a game. At first I had difficulty getting near them and see what was going on. But then by a process of pushing and pushing I got full view of what was happening. The boys were playing a game very popular among the Indians. It was the game of Moccasin. Unfortunately I could not figure out the object of the game since it is so hard to understand unless some Indian explains it very slowly giving the main rules with illustrations. The game is certainly a game of skill in a way it could be called Indian baseball—a miniature game since balls are used and a stick—the Indian uses the stick to hit the balls which his pitcher hurls under skins about six inches round. I noticed that the Indian pitcher hurls the balls under the skins quickly the batter tries to hit the correct skin hoping to hit the one with the ball underneath it. All in all it is a game that shows that the hand is quicker than the eye.

All around the large tent where the Indians danced for us are located houses. I noticed that these were made of brick and had curtains on the windows. Gardens stretched behind them. Everything was so neat.

Some of the girls felt like having their pictures taken so they got good old chief Goodday to pose with them. He liked this very much. And so did the girls for they would have pictures to display at home. It isn't every day that they get a chance to pose for a real Indian.

We felt pretty bad when we were called to return to the boat. But as our boat pulled out the Indians came to the shore and waved to us. Far out toward Tower we could still see the Indians on the shore waving farewells to us. Our return trip was longer than the trip to the Reservation. We circled completely around Lake Vermilion instead of cutting an angle across it. This time I took a place in the cabin. Bill Stavor treated me to a nice ice cold orange pop so there was nothing more comforting than to sit in the shade of the cabin and drink my pop and chat with Bill. As I was looking through my autograph a very charming young miss came up to me. I did not know her as she was not a delegate and I never had the pleasure of meeting her before. She introduced herself as Florence Dorothy Startz of Ely, Minn. That was enough. I was quite familiar with her though indirectly. I too am a reader of her fine articles. We started to talk about newspaper work. Dorothy also told me that she finds a lot of pleasure in writing for the Nova Doba. No doubt Florence has won many friends through her articles, which appear in the juvenile section and occasionally on the adult page. She is a very promising writer. Nova Doba can look forward to many more of her articles as she promised she would continue giving them to us. Florence has blond hair and is about five feet tall. She is only about thirteen or fourteen years old but what a fine character she is. She is also a fine conversationalist. I was very glad to meet Florence and hope she will really count me as one of her pen pals and write me that letter she promised me. I'll be looking forward to it.

(To be continued)

Convention Chatter

By Max Fink

Conemaugh, Pa. — Dear readers as everything good or bad must end at one time or another so does my series of Convention Chatter. I will now present the last of my series of the fine trip in Ely and departure for home. I also thank all those who made it possible for me to attend such a fine convention and trip. Also the time spent with the convention members was enjoyed every minute of my time. The friendship made possible by the convention of members from different states could hardly be dreamed of, had it not been for the great SSCU.

Now I shall give you more of my article. On Sunday afternoon a fine picnic was held for the delegates at Sandy Point Beach. After dinner, busses were stationed at the entrance to Ely for the delegation to be taken to the picnic grounds. The beach is about two miles from Ely. At the beach was boating, swimming and sea-plane riding. It was fun watching the boat riders whizzing about in the lake. Sea-plane riders also enjoyed the ride because they went over Ely and around the border of Canada—a beautiful scene from the air.

At 3 o'clock the speakers were assembled at the platform in the center of Sandy Point beach. Mr. Anton Zbasnik, before introducing the speakers for the day, made a speech about the organizing of the present Union. His interesting speech took us back when only a few residents of Ely started a small organization of a few members and which accomplished what is known today as the great South Slavonic Catholic Union. In conclusion of his speech Mr. Zbasnik introduced to us the main speaker, of the event, Gov. Harold E. Stasson of Minnesota.

Gov Stasson told us that with fine cooperation and good sportsmanship, with good backbone such an organization as the South Slavonic Catholic Union was built. He also stated that he was glad that such a great organization had its first start in Minnesota of which he was the Governor. Mr. Zbasnik introduced to us the rest of the speakers who made short talks. They were Mayor Lambert of Ely; Louis Adamic, Slovene author, made his second speech to the delegates; Frank Vranichar, Janko N. Rogelj, Joseph Mantel, Anton J. Terbovec and Louis Champa, also Little Stan. Before the speakers assembled, the Ely Community Band again rendered selection of which the large crowd appreciated. After the addresses were finished the crowd applauded each speaker and as Gov Stasson was leaving the grounds he shook hands with the delegates and people of Ely. After the speakers concluded, everyone enjoyed themselves by boat-riding, sea-plane riding, or refreshing by the refreshment stand.

That evening, after supper at Vertin's Cafe, a dance was held at the picnic grounds and the music was furnished by Frankie Kromar and his band. The dance hall was packed with dancers, so those that were not dancing were enjoying themselves by the group of singers who sang many Slovene songs. Before the farewell of the picnic Babe Sneller and I joined a group of boys and girls to walk to Vertin's Cafe. It took us about a half hour skipping and jumping. At Vertin's Cafe we joined more delegates for a midnight snack. Then some of us walked a few delegates to their homes. I suppose we were body guards. Yes, it was day-break and still I was there waiting for the sun to appear, but finally I started for my hotel room. On my way to the hotel at a distance I saw my friend Babe Sneller and an Ely policeman. When I came upon them Babe asked me if I got lost or something but I told him that I was only waiting to see the sun come over the mountain for this was our last day in Ely. We decided not to go to sleep but wait for Vertin's Cafe to open. Yes, we waited and were the first early morning customers. Then we decided to make one last trip through Ely, so we visited the park and different buildings. By this time the stores were open and Babe and I went into a store and bought some souvenirs for the ones at home. We then left for the hotel where we met most of the delegates packing their belongings. We also packed ours and now it was time to go to the Home Office and meet the man with the checks. Yes, Mr. Zbasnik was the one we all were looking up to, for he had the checks. After we received them some went to the bank and got them cashed. Last minute autographs and snapshots were taken around the home office by the delegates who made acquaintances a little more than just friendship.

Then the time came when at 2 o'clock we bid farewell to Ely delegation, friends, and supreme officers. With our baggage we came to the depot and were again greeted by a crowd which sent us off with their greetings. Our last handshake with Mr. Louis Champa, Mr. Anton Zbasnik, Little Stan, Joe Milkovich, Frank Tomsick Jr., Justine Korent, Amelia Korosec, and many others kept heavy pressure on our hearts. As the conductor yelled "all aboard" the waving of hands, handkerchiefs and hats were seen and the yelling of good-bye. Tears were seen in the eyes of some who hated to depart after having such a swell time. As the train kept on a rolling the delegates felt sad at the thought of leaving Ely. But soon we were to make our first stop and it was in Tower. Here Irene Pavlich was leaving us and again everyone waved their hands at the depot, and some notes were thrown out the train windows to her. We again started off for Duluth and it was five hours away. Now and then the conductor would call out names and hand out Western Union telegrams. Yes, there were some fine telegrams written to most of us. Later

we found out that they were typed by Dr. Arch, Mr. Rogelj and Stan Zagar. The gang started to cheer again and Helen Okoren kept us busy by talking in Slovene. She pronounced a word in English and we try in Slovene. Sometimes she has to have to ask someone of us for the answer. By and by the train rolled on. We all took our baggage and took it to the station.

Bub Kardell and I came a little but got into one of the restaurants. Zebre later joined us at this restaurant. Here the western delegation left us. We again had a hard time bidding good-bye. But before we boarded the train we were met at the station by Matt Pogorelec and Henry and Adamic of Joliet, who came to see their last greetings. But now it was time to board the 9:30 p. m. Chicago. Here the delegates from Ohio, Pennsylvania, Indiana, Illinois, and Wisconsin were left to continue the trip. We now lent our ears to the radio. Mrs. F. J. Arch, who sang a few songs by request. Some of the men gave their best to help to sing and the merry spirit. I do not know who happened to Bob Jurgel, who must have done much cheering and singing. I did not see him. I must have been heart-broken to see one in Ely. During our trip we kept the gang in good humor most of the time, but now he only stayed in seat and didn't have much to say. This time the artists of the group were at work. Joe Oblock looked on there job of painting the scene. I should mention the names of the artists in case some painting company is in need of skilled artists. They are Francis Arch, Frances Prah, and Vera Macek. All Pennsylvanians are getting late and most of the delegates were asleep. It was beginning to cool in the car and Babe Sneller, Prosen, Elsie Desmond and I were the only ones still awake. As the conductor came through our car we noticed him about it being so cold. He took one look at the radio system and found that it was moved the indicator to freezing. We did not take long before it got warm again. It was getting closer and closer to Milwaukee, Wisconsin so we went to Milwaukee. We were all sad to depart as the train stopped. I was sadly missed by one of my friends who bid her farewell and the train rolled for Chicago. It began to get light and we washed up for the due in Chicago at 8:45 a. m. Here the delegations were split. Chicago was taking a different station and busses for a different station was Pennsylvania delegation was moved again. We went for breakfast. I bought some lunch for our trip to St. Louis. Handshaking again came. We said good-bye to the delegates. I saw such fine delegates as Kolar, Bub Kardell, Elsie Desmond, Anne Prosen, Mr. Rogelj, Mr. Zbasnik and Frank Tanko and others. At 9:30 a. m. when we left for St. Louis and the fun kept on a roller for Schimmel was the cashier for the trip. Yes, all the pennies the delegates dropped into the slot were the property of Little Jackie. Tricks are traded when they can be used it is always Stan Progar and I were thinking of having a game between the two of my team, to be played for the championship of Pennsylvania. I thought I did not know if I could win the game or not, but it worked out. You know my team won the game. SSCU title. Theresa Mavetz, Francis Arch were having the throwing paper at each other. Ralph Kovacic passed out some fine cookies. They really were fine. Card playing was going on and some of our delegates and some of the locking girls from Crawford, Pennsylvania. The others were looking for shots of the California Fair which got from a traveling sailor. I was now and we were nearing Pittsburgh. It was 8:30 p. m. when we arrived in Pittsburgh and everyone was there but Louis Omer and I. Here we parted with the Pittsburgh and the delegates. Stan Progar told me I won't be long when we would get together again. It wasn't for a long time. On September 3 and his arrival at 8:45 p. m. Louis Omer and I were alone to travel to Johnstown. We were just as we started on this trip was a good trip and told us that I met a stranger who told us that a soldier traveling from the west was riding the train for such a long time. Louis Omer was also telling me of fine treatment which was given to delegates at the home of the delegates in Ely. He also stated that folks there were swell to the delegates. It was 11:00 p. m. when we arrived at Johnstown and at the depot were greeted by Louis Omer's friends. So when I arrived in Johnstown I bumped into my buddies. They showed us by the Ely delegates and will give some other delegates a chance to give their voice by writing the Nova Doba. I also thank everyone, delegates and friends, for a wonderful trip to and from Ely to Little Stan for his wonderful assistance during my stay in Ely.

Yours fraternally, Max Fink

Ljubo N. Rogelj:

Bratski kongres v Ohio

Dne 26. in 27. oktobra se je na zasedanju Ohio Fraternal Congress-a v Akronu, Ohio. Po skupnem izboru izvoljeni zastopniki, sobrat John Kumše, predsednik glavnega nadzornega odbora, mi je sporočil, da se na zasedanju v tovarni ne more udeležiti. Kot njegov namestnik sem se udeležil zasedanja kongresa oba dneva.

Seja bratskega kongresa se je pričela v četrtek dopoldne, dan desetih ur, v Portage hotelu. Ob pričetku kongresa je bilo na seji 61 zastopnikov in skupaj, ki so zastopali 51 podpornih organizacij, katere podpirajo v državi Ohio. Med udeleženci delegati je bilo tudi 20 gostov. Med jugoslovanskimi podpornimi organizacijami so bile zastopane sledeče: Hrvatska bratska zajednica, zastopnik: Wm. Boyd in Daniel Stakich; slovenska narodna podpora, zastopnik: Frank Barbič in Stanis Zarnick; Kranjsko slovenska katoliška jednota, zastopnik: Stanley Zupan; Slovenska dobrodelna zveza, zastopnik: John Gornik in Frank Kartz; in naša Jednota, ki je bila zastopana po meni. V kongresu je včlanjenih več drugih slovenskih organizacij.

Delegacija je pozdravil mestni zupan Lee D. Schroy, kakor tudi pozdravljajo vsi župani ob kateri priložnosti. Za njegov govor je zahvaljeval John A. Wilcox, drugi podpredsednik bratskega kongresa, ki je obenem tudi Narodne slovaške zveze. Sledile so ceremonije, katere so običajne na konvencijah ameriških bratskih organizacij. Po teh zaključkih je prenehalo vodstvo konvencije predstavniki bratskega kongresa, James B. Yaw, član Macabees, in ostale formalnosti so bile končane, nakar je zaključilo sejo ter nas povabil na skupno kosilo, kjer je bil glavni govor John A. Lloyd, državni zavarovalniški komisar v Columbusu, Ohio.

Skupno kosilo se je vršilo v hotelu, kjer smo zborovali. Jugoslovani smo okupirali svojo mizo, kar je nekaj značilnega za nas v tem pogledu, kar smo vedno radi raztreseni. Med naša nas vpliva naša združena družina, ki je na kosilu. Govor državnega zavarovalniškega komisarja je vseboval veliko dobre podatke, na katere smo lahko ponosni vsi člani bratskih organizacij v Ameriki. Povedal je, da v državi Ohio posluje 114 različnih bratskih organizacij, ki posedujejo skupne zavarovalnine štiri milijarde dolarjev. Poudarjal je, da je to velika skupna institucija, katere se mora smatrati za resno in povodni. Naglaševal je, da zavarovalniški odtok deluje na svojih močeh sodelovati z Ohio Fraternal Congress-om.

Njegov govor so zastopniki razno zasledovali, ker je bil govor, kakršnih bi bilo težko več na takih zasedanjih. Popoldne so bili zopet govorili iz mesta Akrona, ki sta pripovedovala o svojih službah v sedanjem družabnem življenju. Seveda govorji so bili precej enolični, da bi zastopniki doma skušali vplivati za izboljšanje družabnega reda. E. Whitney Dillon, član postavnekega oddelka pri Narodnem bratskem kongresu, je izpovedal na kongresu dodatke in spremembe, ki naj bi prišle v postavneke organizacij v posameznih državah. Meni se dodatki ali spremembe niso kaj dosti dopadle, ker s takimi spremembami bi se preveč približali zavarovalniškim družbam v A-

meriki, zakar bi pred državnimi zakoni postajali enaki tem zavarovalniškim družbam ter bi bili izpostavljeni morebitnemu obdavčenju. O tem bi se lahko precej razpravljalo, toda gotovo sem, da ko pride na razpravo na seji Narodnega bratskega kongresa, bo prišel odpor od pravih bratskih organizacij.

Zvečer se je vršila parada po mestu Akronu, v kateri je bilo zastopanih okoli 50 različnih bratskih skupin, kar je pokazalo, kako močne so bratske organizacije v državi Ohio.

Drugi dan se je pričelo zasedanje okoli 10. ure dopoldne. Glavni govornik je bil Frank B. Pauly, ravnatelj oglaševanja za male trgovce v državi Ohio.

Govoril je proti Bigelow-emu amendentu h konstituciji države Ohio. Govor je bil dolg, poln dobro skovanih fraz in dokazov. Dobil je precejšnjo odobravanje od strani poslušalcev, tako da bi človek skoro mislil, da so se vsi strinjali z njim. Prišli so predlogi, da se njegov govor zanes v zapisnik, kjer naj bo tudi izraženo, da se Ohio Fraternal Congress strinja z njegovim govorom. Tu pa je prišla opozicija. Tajnik kongresa R. S. Cox je protestiral proti takemu zaključku, tako se je oglasil tudi zastopnik Macabees, ki se je izrazil, da je njegova podpora organizacija nepolitična. To je prisililo predsednika kongresa, da je referiral to diskuzijo posebnemu odboru, ki naj prinese svoje zaključke pozneje na sejo. Poročila odbora nisem slišal, morebiti je vse zaspalo v odboru.

Zastopnik James G. Daly je poročal, da se je sprejelo v državni postavo dodatek k postavam za bratske organizacije. Dodatek se tiče dedičev na članskih policah. Po tem novem dodatku lahko v državi Ohio član bratske organizacije imenuje dedičem osebo, ki ni v krvnem sorodstvu s članom. Seveda, to se tiče samo organizacij, ki so inkorporirane v državi Ohio, in da imajo one same tudi tako določbo v svojih pravilih.

Popoldne so prišla na vrsto tudi poročila tajnika in blagajnika. Sledili so obredi, ki so običajni pri konvencijah ameriških bratskih organizacij. Nato je poročal odbor za nominiranje odbora za prihodnje leto. Poročilo je bilo kratko ter z malo spremembo vključuje iste odbornike. Predsednikom je bil izvoljen E. I. Nikodym, po narodnosti Čeh. — Prihodnjo zasedanje kongresa se bo vršilo v mestu Daytonu, Ohio.

Zvečer se je vršil banket v hotelu Portage.

Seje Ohio Fraternal Congress-a so se v prejšnjih letih vršile po en dan. Takrat so opravile skoro več dobrega dela, kakor sedaj v dveh dneh. Toda več dodatnih ceremonij je sedaj, katere so v navadah pri angleških bratskih društvih. Iz mojega opazovanja na Narodnem bratskem kongresu v Toronto, Kanada, in na zadnjih dveh sejah Ohio Fraternal Congress-a prihajam do zaključka, da prave male in prave bratske organizacije čutijo zapostavljanje od večjih "bratskih" organizacij. Toda te večje "bratske" organizacije se rade skrivajo pod peruti malih in čistih bratskih organizacij, da se izognejo državnim zavarovalniškim postavam, ker drugače bi se jih postavilo med ameriške zavarovalne družbe. Prej ali slej bo menda prišel odpor od strani malih bratskih organizacij, ki se bodo organizirale v svojo skupino ter vodile pravo in skupno bratsko skupino, kateri se ne bo potreba tako bati državnih zakonov za bratske organizacije v posameznih državah.

Naša Jugoslovanska katoliška jednota z ostalimi jugoslovanskimi jednotami in zvezami sp-

da med prave in čiste bratske organizacije v Ameriki.

DOPISI

Detroit, Mich. — Društvo Brigadier, št. 234 JSKJ, bo v soboto 4. novembra obhajalo prvo obletnico ustanovitve z domačo zabavo, ki se bo vršila na domu naše blagajničarke Miss Anne Bahor, 13762 Fenelon Avenue, North Detroit.

Člani in članice našega društva so vabljeni, da se te prireditve stoprocentno udeležijo, ker bo nekaj prav posebnega. (Člani in članice društva Brigadier bodo vstopnine prosti). Vstopnina za druge bo 50 centov za osebo in s tem bo plačano za pivo, lahak prigrizek in seveda za ples. Vsak član in članica naj pripelje s seboj na to prireditev vsaj dva prijatelja. Vsem lahko že vnaprej zagotovimo kar najboljšo zabavo.

Tudi člani in članice bratskega društva Triglav, št. 144 JSKJ, so prijazno vabljeni na našo prireditev.

Torej, ne pozabite: v soboto 4. novembra ob 8. uri zvečer na 13762 Fenelon Avenue! Cesto je lahko najti; je tam, kjer se Davison in Six Mile Road stikata na vzhodni strani. Na svidenje!

Za društvo Brigadiers, št. 234 JSKJ:

Frances Skorjanc, predsednica.

Pittsburgh, Pa. — Čakal sem in upal, da se kdo drugi oglasi iz našega jeklenega mesta, pa se mi zdi, da je nastalo pomankanje papirja in črnila. Jaz imam že obojega precejšnjo zalogo.

Koledarji nam kažejo, da se bodo čez dober mesec pričele tako zvrhane glavne ali letne seje raznih društev. Da so te seje izredne važnosti, kaže že samo dejstvo, da jih nazivamo glavne in letne seje. Na letnih sejah se volijo novi društveni odborniki za bodoče leto, ali pa so ponovno izvoljeni stari. Na omenjenih sejah se tudi sprejemajo važni zaključki, ki navadno ostanejo v veljavi za vse bodoče leto.

Zgodili so se že slučajji, da so pri kakem društvu takoj po glavni seji nastali protesti in prerekanja, češ, da to ali ono ni pravilno. Toda, kdo je česa takega kriv, če ne članstvo samo! Odborniki se volijo in razni sklepi se sprejemajo z nadpolovično večino oddanih glasov. Treba je premisliti, za kaj se glasuje. Treba je tudi paziti, koga se voli. Ali je kandidat zmožen svojega urada? Ali je zmožen čitanja, pisanja, računanja in vsaj delno tudi angleščine ter ali ima za seboj preteklost, ki ga upravičuje do važnega društvenega urada? Osebnosti bi se morale pustiti na strani, pač pa bi se morale gledati na zmožnosti in voljo za društveno delo. Letne seje bi se morali udeležiti vsi dobrostoječi člani in članice. To je važno z ozirom na koristi za nas, za naše društvo in za našo J. S. K. Jednoto.

Ob zaključku oktobra ali vinotoka in v začetku meseca, ko se novo vino krščuje, naj zapišem še par časa primernih:

Ljubi bratje in sestre, vabim v vinske vas gorice.

Sešli bomo se veseli in o bratstvu bomo peli.

A pri pitju naj bo pamet, ki je boljša, kakor žamet.

In iz vinskega se brega naj razlega ta prisega:

Šli bomo poštene poti v blagor naš in čast Jednoti!

Frank Kroshel,

zapisnikar dr. št. 12 JSKJ.

Girard, O. — Delavske razmere v naši naselbini so se zadnje čase nekoliko izboljšale. Kljub temu pa ne svetujem nikomur, da bi hodil sem za delom, ker se ga ne dobi.

Z društvu smo dobro preskrbljeni, tako da se vsak lahko zavaruje pri eni ali drugi organizaciji, ki mu je po volji. Med drugimi imamo tu tudi samostojno podporno društvo, ki je bilo ustanovljeno leta 1919. To društvo bo priredilo na večer 11. novembra veliko plesno veselico v Slovenskem narodnem domu.

Za ples bo igral Kristofor orkester iz Clevelanda in za postrežbo gostov bo v polni meri poskrbljeno. Na to prireditev prijazno vabimo rojake in rojakinje iz našega mesta, pa tudi iz bližnjih in oddaljenih naselbin. Zabave bo dovolj za vse in upam, da ne bo nikomur žal, ki nas na večer 11. novembra poseti na naši prireditvi.

Mathew Kogovšek.

Chicago, Ill. — Najprej bom poročal o potovanju našega članstva v Milwaukee, Wis., na federacijsko sejo tega okrožja in slavnostno prireditev s programom, ki se je vršila prvega oktobra t. l.

Chicažani smo najeli privatni bus, v katerega se je nas stlačilo nad trideset. Med vožnjo smo imeli izvrstno medsebojno zabavo, h kateri so pomagali s potrebno kapljico bratje Gottlieb, Push in Dremelj. Članice so pa obdarovali z različnimi sladščinami. Splošno zabavo so pa vodili Krapenc, Fajfar in Gomilar. Vprizorili so mnogo smešnih epizod, tako da je bila naša vožnja jako zabavna in kratkočasna.

Dospeli v Milwaukee, smo se najprej udeležili pete konferencie naše federacije, ki je bila v vseh oziirih konstruktivna. Po konferenci nam je tamkajšnje članstvo JSKJ pripravilo okusen obed.

Ob treh popoldne so nam Milwaukee predstavlili na odru v Turner dvorani sledeči program, katerega je vodil društveni predsednik sobrat Jacob Smrekar:

Sobrat Frank E. Vranichar je govoril o pomenu naših federacij, in o zboljšanju agitacije za JSKJ. Nato je mladi Simonc zagiral več komadov na gosli, v spremstvu klavirja živeteve nečakinje Lorraine M. Russ, iz Joliet, Ill. Ona je spremljala tudi sestrici Marie in Bernadine Vranichar, ki sta zapeli več pesmi v slovenskem in angleškem jeziku. Potem je igral mladi Edw. Bregant na piano harmoniko. Za njim je nastopil gl. predsednik sobrat Paul Bartel, ki je v daljšem govoru navduševal članstvo za složno in energično delovanje v prid JSKJ, njenih federacij, posameznih društev in članstva v splošnem. Venček slovenskih pesmi je zapel milvaški pevski in dramski klub "Lilija." V kupletu "Profesorja" sta nastopila Krapenc in Fajfar v spramstvu J. Gomilarja na harmoniko, ki so s svojim humorjem povzročili mnogo smeha. Za temi je pel Prešernov kvartet iz Chicago, v katerem so sledeči dobri pevci: Prelesnik, Gradišek, Potočnik in Velimek. Zapeli so več slovenskih in angleških pesmi.

Vse točke programa so bile dobro izvajane, kar znači dejstvo, da so bili proizvajalci s ploskanjem občinstva ponovno klicani na oder.

Po tem programu smo mi Chicažani po prijazni usluzi našega voznika dobili priliko ogledati si mesto Milwaukee, za kar smo mu hvaležni.

Zvečer je bila plesna zabava, in ker je bila udeležba večja, je odbor dal na oder še sledeče točke: Milwaški "Gold Western Twins," ki pojejo na tamkajšnji radio postaji. Za temi so še ponovili svoje akte sestre Vranichar, "Prešernov" kvartet in kuplet "Profesorja," ki so ponovno želi burno odobravanje.

Chicažani smo imeli v tem pravo lepo zabavo, za kar se iskreno zahvaljujemo tamkajšnjemu članstvu.

V nedeljo 22. oktobra so pa chicaška društva JSKJ priredi-

la obletnico federacijske ustanovitve s sledečim programom in plesom, v dvorani SNPJ:

Nastop moškega pevskega zbora "France Prešeren." Sestri Marie in Gene Korenchan sta zapeli zbrane pesmi. V kupletu "Profesorja" so predvajali A. Krapenc, J. Fajfar in J. Gomilar. Solist Tomaž Čukale, ki se že delj časa vadi za opernega pevca, je dvakrat nastopil. Prvič je zapel tri angleške, drugič pa nekaj slovenskih pesmi. V zadnjem aktu je bil v narodni noši. Na klavir ga je spremljal njegov instruktor. Njemu je sledil "Prešernov" kvartet, ki je vedno dobrodošel na odru. Za tem sta nastopili sestri Angeline in Josephine Pluth. Prva je pela v spremstvu druge na piano harmoniko. Dasi sta že večkrat nastopili na našem odru, ju občinstvo vselej sprejme z odobravanjem. Zanimivo je bilo poslušati Pluthove trojčke, ki so izvrstno igrali na strune.

Ta del programa je vseh oziirih prav dobro izpadel, kar sklepam iz splošnega odobravanja od strani občinstva.

Za zaključek programa je bila kratka burka v enem dejanju "Junaki," v kateri so nastopili: Joseph Ziherl kot Stefan Brulzga, krčmar; Joseph Fajfar kot Matevž Robota, prekupčevalec z jajci; Joseph Oblak kot Blaž Robavs, kmet; Anton Krapenc kot Franc Količek, občinski redar; in John Gottlieb kot zamorec.

Ta skica, dasi kratka, je na humorju bogata. Barantač z jajci misli, da je prišel hudič ponj, ko se prikaže zamorec, in "bi kmalu vse svoje grehe povedal," kako slepari z jajci. Vsi se bahajo, posebno stražnik, kake junaki so. Ko pa jih ob koncu igre zopet obišče zamorec, pa kar popadajo po tleh od strahu, ter se skrivajo pod mize in v skrinje.

Ljudem se je igra zdela prekratka, ker so potem, ko je zagrinjalo padlo, še kar sedeli in čakali drugega prizora.

Upam, da so bili udeleženci za priredbo zadovoljni, in da je bil tudi gmotni uspeh povoljen, ker smo se zabavali pozno v noč in to v številni družbi.

Joseph Oblak

Cheswick, Pa. — Kakor je bilo že poročano v Novi Dobi, se bo proslava naše desetletnice vršila v soboto 11. novembra. V to svrbo bo prirejena veselica v Harwick Union dvorani, to je eno miljo od postaje Cheswick. Ta proslava desetletnice našega društva "Vesela bodočnost," št. 203 JSKJ, bi se bila imela prav za prav vršiti že meseca julija, toda zaradi takratnih slabih delavskih razmer smo jo bili odložili. Vršila se bo torej v soboto 11. novembra in se bo pričela ob 7. uri zvečer; glede zaključanja iste pa ni nič določeno.

Društvo ni določilo nikakega posebnega programa, zato bo društveni odbor uredil in vodil prireditev po svoji previdnosti in najboljši možnosti. Razume se, da bo poskrbljeno za vseh vrst okrepčila, in da se plesalci ne bodo dolgočasil, bo skrbel orkester Jos. Kramerja, tisti, ki igra vsako soboto ob 3.15 na radio oddajni postaji UMBS v Uniontownu, Pa.

Glavni govornik na prireditvi bo eden glavnih nadzornikov, to je Janko N. Rogelj iz Clevelanda ali pa John Kumše iz Loraina, Ohio. Veselilo bi nas tudi, če bi se za to priliko oglasil pri nas naš urednik sobrat Terbovec. Poleti še pride katerikrat pogledat v Pennsylvanijo, pozimi ali v pozni jeseni se je pa čisto izogibljive. V naši naselbini ga še ni bilo nobenkrt, torej bi naj prišel za našo desetletnico, če mu je mogoče.

Člani in članice našega društva so nujno vabljeni, da se te veselice gotovo udeležijo in s tem pokažejo, da so še vedno tako navdušeni za svoje društvo kot so bili ob ustanovitvi istega.

Desetletnica se ne obhaja vsak dan. Seveda so na našo društveno prireditev prijazno vabljeni tudi člani in članice drugih bratskih društev. Ob priliki sličnih prireditev njihovih društev jim bomo skušali od naše strani naklonjenost povrniti. Dobrodošli pa bodo na naši veselici tudi vsi drugi rojaki in rojakinje od blizu in daleč, ki nas posetijo. Vsi so povabljeni in vse bomo skušali po najboljši možnosti zadovoljiti in postreči. Nekomu, ki pride na to prireditev, se bo sreča nasmejala v obliki petih dolarjev. — Torej, na veselo svidenje v soboto 11. novembra ob sedmih zvečer v Harwick Union dvorani!

Za društvo "Vesela bodočnost," št. 203 JSKJ:

Joseph Yelovchan, tajnik.

Chicago, Ill. — Zapisnik seje federacije društev JSKJ za državi Illinois in Wisconsin, katere se je vršila 1. oktobra 1939 v Turner dvorani v Milwaukeeju, Wis.

Predsednik federacije, brat Frank E. Vranichar, otvoril sejo ob deseti uri dopoldne, ter pozdravi društvene zastopnike in zastopnice, katere pozove k složnemu sodelovanju. Nato predstavi brate Louisa Zorkota in Josepha Jeraja iz Sheboygana, Wis., ki sta navzoča kot opazovalca tamkajšnjega društva. Za tema predstavi častnega predsednika federacije br. Paula Bartela, ki je pozdravil zbornico s kratkim nagovorom.

Zapisnikar prečita imena odbornikov. Navzoči so vsi. Nato prečita zapisnik zadnje seje, ki se odobri brez popravkov.

Citanje imen navzočih zastopnikov ki so:

Za št. 66: Frank E. Vranichar, John Zivetz, st., John Adamich in Peter Musich; za št. 70: Anton Krapenc, John Gottlieb, Joseph Dremelj in Joseph Oblak; za št. 92: J. Oberstar in Frank Kerzich; za št. 94: dr. L. F. Kompare in John Zalar; za št. 124: Frank Struna; za št. 130: Ignac Benkše; za št. 170: Agnes Jurečič in Mary Kovačič; za št. 211: John Zvezich; za št. 225: Mary Musich, Jacob Smrekar in Pauline Vogrich.

Poročila federacijskih odborov:

Predsednik Vranichar poroča o prošli kampanji za mladinsko in atletske konvencije, ki se je vršila 4., 5. in 6. avgusta na Elyju, Minn., ki je bila zelo uspešna. Toplo priporoča, da bi se v tem smislu nadaljevalo tudi v prihodnjih letih. Poročilo se sprejme.

Za njim poroča častni predsednik federacije, ki je tudi gl. predsednik Jednote, da mu ni bilo mogoče udeležiti se mladinske konvencije na Elyju zaradi tega, ker ni mogel dobiti dopusta pri tiskarji kjer je vpislen. Govoril je o delu federacije in Jednote, ter pozival navzoče k intenzivnejšemu delu za JSKJ in našo federacijo. Njegov poročilo se vzame z odobravanjem na znanje.

Podpredsednik br. Gottlieb poroča, da bodo čikaška društva priredila veselico z obširnimi programom dne 22. oktobra, v počast obletnice naše federacije; obenem tudi omeni, da bodo meseca decembra ta društva priredila za naše otroke božičnico z darovi. Poročilo se sprejme.

Podpredsednica Jurečič nima posebnega poročila.

Tajnik Krapenc poroča: Cenjeni bratje in sestre: Tukaj vam podajam tajniško in blagajniško poročilo od 21. maja do 1. oktobra 1939.

V tej dobi se je delo federacije gibalo največ v enotini kampanji za pridobivanje novih članov. Kakor je vsem znano, so se društva, včlanjena v federacijo, prav dobro obnesla. Tekmovala so eno z drugim v kampanji in pridobila lepo število

novih članov. Vsem aktivnim članom prav lepa hvala v imenu federacije. Delegate so poslala sledeča društva: št. 66 iz Joliet delegatino za atletske konference in delegata za mladinsko konvencijo; št. 70 iz Chicago delegata za mladinsko konvencijo; št. 225 iz Milwaukee delegatino za mlad. konvencijo. Zgoraj omenjenim delegatom sem izplačal skupno vsoto \$25.00 iz blagajne kot nagrado od federacije. Upam, da v prihodnji kampanji bo mogoče poslati tudi ostalim društvom delegate, katere sedaj niso mogla doseči določene kvote. Resolucijo, katere sem poslal na glavni urad po naročilu zadnje seje, je glavni odbor odobril samo z ozirom na točko 3, da društveni predsednik, tajnik in blagajnik lahko sprejmejo nove kandidate brez seje. Tako, ko sem prejel odgovor, sem to sporočil vsem društvom, spajajočim v federacijo. Naša zadnja seja in prireditev v Waukeganu sta bili zopet lep dokaz, kaj se lahko doseže v bratski slogi. V moralnem in finančnem oziru je bil uspeh prav lep in gre v prvi vrsti zahvala društvu št. 94 in vsem, kateri so sodelovali pri programu. Tukaj moram poudariti, da je večje vredenosti prireditev programa, kot pa naše seje, ker z lepim programom več storimo v reklamo federaciji in Jednoti kot pa s sejami, kamor imajo dostop samo člani. Vse federacijske prireditve, ki smo jih imeli od sedaj, so prav imenito predstavile našo Jednoto slovenskemu in drugemu občinstvu. Jaz priporočam, da tudi v bodoče društva, kjer se bo vršila seja, posvečajo glavno pozornost popoldanskim prireditvam.

Blagajniško poročilo:

DOHODKI:	
Blagajna 21. maja	\$235.77
Cisti preostanek prireditve v Waukeganu	54.65
Obresti na banki	1.09
Skupaj	\$291.51
STROŠKI:	
Kladivo za predsednika	\$ 1.03
Za pisalne potrebščine, znanke in money order	1.47
Vožnji stroški za sejo 21. maja v Waukeganu	27.81
Vožnji stroški za sejo 1. oktobra v Milwaukee	40.00
Nagrada delegatom mladinske konvencije in atletske konference	25.00
Skupaj	\$ 95.31
Preostanek v blagajni	\$106.20

Anton Krapenc,

tajnik-blagajnik.

Poročilo tajnika - blagajnika se sprejme.

Nadzorni odbor poroča, da je pregledal knjige tajnika-blagajnika, ter našel iste v najlepšem redu. Cista svota v blagajni je \$196.20. Poročilo nadzornega odbora se sprejme.

Poročila društvenih zastopnikov:

Najprvo prečita br. tajnik pismi od št. 3, iz La Salla, Ill., ter od št. 158 iz Auburna, Ill. Društvo št. 3 poroča, da jim ni bilo mogoče poslati zastopnika na to zborovanje. Društvo št. 158 pa piše, da morda pride malo pozneje. Pismi vzame zbornica na znanje.

Sklenjeno, da naj zaradi kratkega časa poročajo le tisti zastopniki, ki imajo kaj važnega poročati.

Br. Zvezich poroča, da odkar obstoji federacija, je med našimi društvi v Chicago veliko več gibanja in organizacijskega dela, kar znači splošen napredek v pridobivanju novega članstva in družabnega udejstvovanja. Poročilo z odobravanjem sprejeto.

Br. Zalar poroča, da imajo v Waukeganu poteškoče s pridobivanjem novega članstva, ker je v naselbini veliko drugih podpornih društev; vendar se trudijo po svojih močeh. Poročilo se vzame na znanje.

S tem so poročila društvenih zastopnikov končana, in na dnevni red pride razprava glede poročila tajnika-blagajnika. (Dalje na 6. strani)

RADIVOJ REHAR:

SEMISIRIS

ROMAN

"Nikoli."

"Potem bodo onemela moja usta. Svarila sem te zadnjič. Če nočeš, dobro, lahko mučiš moje telo, kletve moje ne moreš. Prešibka je tvoja moč. Živela bo preko moje smrti. Usoda je določena!"

"Ha-ha-ha..." se je zakrohotal Semis Ofiris. "Ne bojim se tvojega besedičenja. Če si čarovnica, pokaži sedaj svojo moč! Osvobodi se vezi, izgini mi izpred oči, pa ti bom verjel."

"Usoda je določena."

"Nesmisel. Videli ste in slišali. Čarovnica je odpeljala princeso, a ne sama. Dejala je, da ve še nekdo za njeno skrivnost. To je tista, za katero je to storila in za katero je govorila — Nefteta..."

Arikdinila se je zganila in kriknila:

"Ne obtožuj nedolžnih!"

"Čemu se razburjaš?"

"Ne dotikaj se krvi Semisov!"

"Krv Semisov?"

"In moje krvi."

"Tvoje krvi? Noriš? A rešiš se ne! Da, vem, pomagala ti je Nefteta. Zanj si delala." Faraon se je obrnil k Amarazisu: "Primiti favoritko in jo vžiti v ječo skupaj s čarovnico. Odpošljite sie za prvimi in prekičite moje naročilo. Vse čete naj zasledujejo ubego princeso in njeno spremstvo! Zberite vojsko in odidite proti deželi večernih gora! Odpoveste zabavo!"

"Izpolnjujem tvoj ukaz, o veliki!" je odgovoril Amarazis in naročil stražarjem, naj odvdejo čarovnico, ki se je med tem zopet umirala. Njen obraz je postal brezbarven, kakor obraz mumije. Samo na vratih se je še enkrat ozrla po faraonu. Njen pogled je bil oster ko nabrušeno bodalo. Mirne, a neskončno sovražne so bile njene kratke zadnje besede:

"Spomni se me, ko se ti približa konec!"

Potem je izginila s stražniki in Amarazisom za zavoso. Semis Ofiris se je zastrmel za njo. Prevzela ga je čudna omotica in moral se je nasloniti na zid. Neferamisi in Ibiskis sta mu hotela pomagati, a faraon je oamignil. Z naporom vseh moči je premagal čudno slabost in se vrnil v svojo palačo. Tam je legel na blazine, položil glavo v dlani in se zamislil. Iz najglobljih globin se mu je oglašal glas neke skrivnostne, komaj zaznavne groze. Pazljivo, trenotek za trenotek, je obnovil v mislih začne dogodke, Arikdiniline besede in njen poslednji pogled.

"Spomni se me, ko se ti približa konec!" mu je zazvenelo po ušesih. "Kakšen konec?" se je spraševal. "Smrt? Kakšna smrt? Kako? Zakaj? Ne, ne..." je kriknil kakor človek, ki se brani napadalca. "To je noro, nesmiselno. Čemu misliti na to? Se bojim čarovnice, jaz, faraon faraonov, Semis Ofiris? Sedaj, ko vem, da mi ni govoril On, ko vem, da je bilo to bogokletstvo nore starke? Nesmisel!"

Potem se mu je prikazala v mislih Nefteta.

"Tudi ona, ona..." je šepetal. "Ona... Kdo je? Kri Semisov... in njena... Sem jo kdaj ljubil? Jo ljubim? Strašno! Kakor norec sem. Kljuje mi v glavi, šumi. Nobene misli ne morem do misliti do konca. Njene besede, grožnje, pogled... Čarovnica. Je res čarovnica? Je res v njej skrivnostna mod šakala Anubisa in mrtvaka Osirisa? Kaj naj storim? Naj se vdam? Jaz, vladar vladarjev? In potem? Ne, ne, nikoli! A zakaj se stresa zemlja? Če se ponovi? Če se poruši dvor, Semisiris? Morda ve čarovnica?"

Planil je kvišku in begal nemirno sem ter tja. Potem je obstal, se zastrmel v stene in strop in nenadoma se mu je zazdelo, da se zopet vse maje, stoka, škriplje. Prijel se je za senca. Soba je zaplesala okoli njega...

Semis Ofiris je planil iz sobe, zbežal po hodnikih mimo straž pod milo nebo. V gostih curkih je lil dež na zemljo. Faraon je bil v hipu ves moker, a se za to ni zmenil. Bežal je dalje v park, se zadel v veje in grmovje, padal na spolzkih tleh in se trudoma dvigal.

"Zemlja se maje..." je ponavljal mrmraje. "Stene pokajo, stropi cvilijo, Semisiris se podira... Blaznost!" je vzkliknil nenadoma in se zavedel, da blodi v noči po dežju. "Kaj se je zgodilo? Čemu? Evalasta, Arikdinila, Nefteta..."

Zazdelo se mu je, da je v grmovju nekaj zastokalo. Preplašen se je ozrl. Iz temine so strmele vanj čarovnične oči. Zabadale so se vanj kakor nabrušeno bodalo.

"Spomni se me, ko se ti približa konec!" mu je zazvenelo v ušesih.

"Kdo si?" je kriknil in dvignil roke, kakor da bi se hotel postaviti v bran nevidnemu napadalcu. Toda nikogar ni bilo. Nihče ni stokal, nihče ni strmel vanj, nihče mu ni ničesar govoril. Samo dež je lil izpod neba, listje je šuštel in pod grmom se je svetlikala velika kresnica. Faraon se je pomiril. Zazeblo ga je in se je naglo vrnil v dvorec. Straže so ga začudene pozdravljale, a on jih skoraj ni videl. Bežal je v spalnico in si jo ogledal. Potem je priplulnil. Bilo ni ničesar. Tla se niso majala, stene niso škripale, strop ni cvilil. Vse je bilo kakor vedno, a zaspati vendar ni mogel. V njem se je borila temna, nerazumljiva bojazen z vladarsko voljo. Stokrat ga je premagala, stokrat je podlegel. Dokončne odločitve ni bilo. V tem boju so mu pešale moči, ki jih ni hotel obnoviti blagodejni spanec.

V temni, vlažni ječi sta pa tedaj sedeli Arikdinila in Nefteta. Favoritki se je zdelo vse kakor grde sanje, ki ne morejo biti resnice. Le malo ur prej so bile izpolnjene vse njene najvišje želje. Azteška princesa, ki je stala med njo in faraonom, je bila odstranjena; veliki se je pomiril in ji vrnil vso svojo nekdanjo naklonjenost; njena zvezda je zažarela kakor nikoli prej. Zažarela zadnjič in takoj spet ugasnila. Ko so jo prijeli, se je upirala in zahtevala, da jo peljejo pred faraona, potem se je pa uprla še z vsemi svojimi telesnimi močmi. A kaj je bilo njene nežno deklško telo napram jeklenim, mišičastim rokam vojščakov! Zlomili so igraje njen odpor in jo zvezali. Potem je izbruhnila v silovito intenzivno kričala je in besnela, pa tudi to ni spremenilo njenega položaja. V ječo so jo morali odvleči. Tam je padla na trda vlažna tla telesno in duševno popolnoma izžrpana.

(Dalje prihodnjik)

V. J. Valjavec:

Barbari in kanibali

Dokaj čuden naslov—jeli? Toda drugega naslova tej stvari ne morem dati, kajti sklenil sem, da prav za res, oziroma kar "za pr' mejduš", napišem storjo o barbarih in kanibalih ali "ljudožrcih." Kdo je skoval slovensko besedo "ljudožrci," sicer ne vem, toda mislim, da se ne motim, ako trdim, da je bila ta beseda skovana tedaj, ko so naši predniki pisali kanibalsko slovenščino, katero je še dandanašnji najti v naši ameriško-slovenski "književnosti"—hm...

I. BARBARI

Tudi letos sem moral mnogo potovati, kajti potovanje je del mojih poslov, oziroma del mojega dela. In ko človek pride v kako dotada mu nepoznano mesto, postane življenje dokaj dolgočasno. Ko so poročila spisana in odposlana na pristojna mesta, in ko človek nabere nekoliko materijala za nadaljna poročila, potem res ne ve kaj bi počel. — Toda v naših mestih je dovolj knjižnic.

Ko sem bil nedavno v Wilmingtonu, Del., prišel sem do prepričanja, da sem svetovno zgodovino zadnjih 3000 let že dokaj pozabil. Odšel sem torej v mestno knjižnico, kjer sem si izposodil dokaj veliko knjigo, ki se bavi s svetovno zgodovino. To knjigo sem potem marljivo čital v svoji sobi hotela Du Pont. In ko sem jo prečital do konca, sem se docela uveril o sledečih neovrgljivih dejstvih:

Tekom zadnjih 3000 let je bil ves poznani svet odvisen od takozvane "Pax Romana," oziroma "rimljanskega miru." Temu "miru" so dali tako ime vsled tega, ker so bili vsi poznani narodi zbrani pod zaščito rimskih cesarjev, ne da bi pri tem izgubili svojo individualnost in avtonomijo. — Tak mednarodni, osredotočen politični položaj, ostal bi kar na vedno neizpremenjen, ako bi v onih starodavnih časih, ne pričela prihajati v poznani svet tuja in nepoznana plemena iz tedaj nepoznanega sveta. In te nepoznane narode imenovali so Rimljani "barbarska plemena," kar pa seveda ne znači, da si bili ti ljudje "divjaki," temveč le, da so prihajali iz nepoznanih krajev. Ti ljudje seveda niso nameravali odstraniti tedanjo vladno, pač pa so se prilagodili novim prilikam in življenju, tako da so nekateri njihovih glavarjev celo postali rimski cesarji in zopet drugi poveljniki vojske. Vse, kar so ta plemena želela, je bila zemlja, na kateri bi zamogla udobno živeti, in ko so si prilastili to zemljo, so bili zadovoljni.

Na primer: neko plemo Galcev, prilastilo si je dokaj velik del rimskega cesarstva in se je tam za stalno naselilo. To plemo so nazivali "Franke," in ker še dandanašnji to plemo živi tam, kjer se je tedaj naselilo, imenuje se ona dežela še dandanes "Francija." Zopet tri druga plemena barbarov, namreč Juti, Angli in Saksonci, nastanili so se v sedanjih Angliji, oziroma v tedanji rimski provinciji Britaniji, in po njih se imenuje ona dežela še dandanašnji "Anglija," itd., itd. — vse do Longobardov (dolgoobranci), ki so si prisvojili velik del severnega rimskega cesarstva, oziroma sedanjega Lombardijo. — Vsa ta plemena so se bojevala z drugimi plemeni v namenu, da jim vzamejo kolikor mogoče velik del njihovega ozemlja in da tako povečajo svojo "deželo." Tako je bilo v petem stoletju, in prej, in od tedaj, pa vse do današnjih dni se v tem pogledu ni prav ničesar spremenilo, kajti vsako človeško plemo ali narod skuša ugrabiti svojim sosedom kolikor mogoče velik del njihove dežele. Po tem načinu krade en narod drugemu kar že more; tako se je godilo pred 3000, 2000,

1000, 500, itd. leti, in tako se godi še danes—tam v Evropi.

To medsebojno tatvino in vojne nazivamo sedaj, v XXtem stoletju haš tako, kakor pred tisočletji: "civilizacija," "svetovna politika," "narodna ekonomija," "napredek," itd. — kakor se že komu poljubi. Toda kljub temu "smo" še vedno barbari.

O tem sem se prepračil, ko sem čital omenjeno knjigo v Wilmingtonu. Toda ker se omenjena knjiga bavi le z "napredkom civilizacije" v Evropi tekom zadnjih 3000 let, nimamo pri nas, v Ameriki, prav ničesar opraviti z evropsko "civilizacijo," "Thanks God" (tako pravim jaz (in "To Hell with them," (tako pravi McAndy).

II. KANIBALI

"Kanibalstvo" ali "ljudožrstvo" je pa povsem druge vrste civilizacija, ki v vsakem pogledu nadkriljuje "civilizacijo," kakoršnja imajo v Evropi tekom zadnjih 3000 let. Kanibalstvo se je namreč razvilo med narodi, ki so bolj "praktične sorte," in ki žive v deželah, ki so velike in po naravi bogato obdarjene. Tam se ljudem ni treba vojskovati za komadič zemlje, katere je povsod v izobilju; tudi ne potrebujejo v evropskem smislu organiziranih oblasti, in vsako plemo živi lepo in mirno po svojem načinu. Ti ljudje imajo prav rajsko življenje, kajti oni bivajo na pacifičnih otočjih, v vednem poletju in večni pomladi. Na primer: kanibal spi kar kraj morja pod kako palmo; ko se probudi, ujame nekoliko rib, katere potem dve ali tri njegovih žena speče, medtem, ko on natrga nekoliko banan, — in zajtrk za vso obitelj je gotov. Potem odide vsa obitelj k bližnji laguni, kjer se deca in vsa obitelj umije in zabava s plavanjem, medtem, ko stari kanibal igra na svoj ukelele in prepeva znano: "Kaj halia ko aloha kaj hiki mai"; deca potem ujame kakih dvajset rib za kosilo in večerjo, in po večerji prepeva vsa obitelj zopet svojo "Kaj halia" in "Taumotu valček," ob čegar prekrasni melodiji vsa obitelj pleše, na kar gredo zopet k počitku.

Pa imajo ti ljudje povsem drugačno vero, nego oni v Evropi. Sicer imajo tudi nekake nebesa, ki pa so povsem modernejša, kakor ona, katera so Evropejci izumili tekom zadnjih 3000 let. Ko se stari kanibal naveliča živeti, potem gre naravnost v nebesa (pekla še niso izumili); in ker je star, potrebuje tudi v nebesih nekoliko postrežbe. Na podlagi njihove vere, si mora vsak kanibal to postrežbo preskrbeti še ko je živ, in sicer na ta način, da pobije, speče in pohrusta nekoliko svojih sovražnikov kakega drugega plemena. Ti sovražniki mu potem strežejo, ko sedi v nebesih. To je povsem dobro delo, kajti koncem konce gredo vsi v nebesa, kanibal in njegovi sovražniki, pa mirna Bosna.

Jezikoslovstvo se pri kanibalih še ni razvilo v tolikem obsegu, kakor pri Evropejcih. Vsled tega ti ljudje le malo čitajo in pišejo. Tudi slovnice so pri njih nepoznane. In njihova je za sluga, da se po kanibalskem načinu ravnajo tudi nekateri ljudje pri nas, — posebno še oni, ki so v toliko napredovali, da skušajo pisati storje v svoji materinščini, — in sicer po kanibalskem načinu, kar je vse hvale vredno, in kar na vsak način pomenja napredek.

O tem napredku sem se nedavno prepračil, ko sem kar v eni sami izdaji neke čajtenšce čital sledeče naslove, napisane in natisnane v premili kanibalski materinščini: "Delavska federacija drži odprta vrata"; "Avtna nezgoda"; "V senatu se sliši klic"; "V Angliji odmeva jezni glasovi"; "Solata ima vitamene v rebrih"; "Zed. države postavljajo močnejšo armado" —

itd., itd. ad infinitum. In da se ta kanibalsčina izpolni, odputujem takoj po novem letu v Tahiti, Taumotu, in tudi na Ladrsko otočje, kjer bom spisal knjigo z nasveti za izpolnitev izrazov v pravi kanibalsčini...

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

ZENSKI ŽUPAN

Umrli je ženski župan. Daleč nad Leskovec v vzhodni Srbiji, na planini Prolomu, je samotna vas Bogojevo. Tu je prebivala vdova Marija Petrovičeva, ki ji je mož trgovec že zgodaj umrl. Ko je prišla vojna, je moral tudi njen edini sin k vojakom in ji je doma zapustil ženo s petimi otroki. Tudi žena je kmalu umrla in tako je vdova Marija, ki ji je bilo takrat že 60 let, prevzela nase skrb za vzgojo petih sirot. Ko je sovražnik okupiral tudi vas Bogojevo, kjer je bilo v okoliških gozdovih polno komitašev, je bila za župana postavljena — vdova Marija. In izbira je bila dobra. Županja Marija je bila žena nezmisljive volje, odločnejša kakor vsak mož. Samo v enem je razočarala sovražnika: ni pobijala komitašev, marveč so se prav po njeni zaslugi le še bolj držali in se številno pomnožili. Kljub vsej nevarnosti jim je pošiljala hrano in jih zlasti po ženah o vsem obveščala. Zнала je ravhati tako diplomatsko in je vzdrževala tak red v svoji občini, da ves čas okupacije ni bila odstavljena. Ko je prišla srbska vojska, je bil tudi konec Marijinega županovanja. Drug za drugim so se vračali vojaki, toda njenega sina ni bilo. In nihče ni vedel kaj povedati o njem. Ali je padel ali je izdihnil v Albaniji, ali je bil sploh kje pokopan ali je strohnul na kopnem? V vsem okraju ni bilo lepše moške glave, pravijo kmetje o njem. Vdova Marija je stisnila svojo bolečino v srce, vzdržala je gospodarstvo, vzgojila in poženilo vnuke. Zdaj pa je končalo njeno življenje, ki je bilo polno truda in tudi trpljenja.

LOV NA POLHE

V raznih krajih Slovenije je lov na polhe bolj zabava kot resno delo, na Kočevskem, kjer so gospodarske razmere mnogo slabše kot drugod, pa je poljši lov za marsikatero reveža važna eksistenčna zadeva. Meso služi za hrano, mast in kože se pa prodajo. Nekateri polharji ujamejo v eni noči od 20 do 50 kosmatinov.

DOPISI

(Nadaljevanje s 5. strani)

Sklenjeno, da naj bo njegovo poroštvo \$500.00, ki se vzame pri zavarovalni družbi, za kar plača federacija stroške.

Vname se razprava glede jednotine podpore federaciji, katere se udeležijo: Krapenc, Zivetz, Oblak, Vranichar in ses. Jurečič. Federacija je dosedaj prejela od Jednote \$50; splošno mnenje v tej razpravi prevladuje, da naj se pošlje prošnja na gl. odbor za ponovno podporo. Predlog podpiran in soglasno sprejet.

Nato sledi razprava, da bi bilo lepo in koristno za Jednoto, če bi posamezna društva v svojih nasebinah priredila za svoje otroke takozvane božičnice, s primerno zabavo in darovi. Bilo je mnogo različnih nasvetov; in končno se zbornica zedini za predlog, da federacija plača iz svoje blagajne svoto 10 centov za vsakega člana mladinskega oddelka enkrat na leto za vsako prireditev mladini v zabavo, pa bodi to božičnica, piknik ali kaj sličnega. Predlog soglasno sprejet.

Nato sledi debata o pravilih JSKJ. Ker bo naša konvencija

prihodno leto, nalaga federaciji svojim društvom, da razpravljajo o pravilih na svojih sejah, ter da naj nato pošljejo svoja priporočila federacijskemu tajniku.

Nekateri društveni tajniki naše federacije se pritožujejo, da mnogi, ki prenehajo biti člani JSKJ, še dobivajo Novo Dobo. Po razpravi je stavljen in soglasno sprejet sledeči predlog: Uprava Nove Dobe naj pošlje vsakih šest mesecev imenik lista društvenim tajnikom.

Predsednik da besedo br. Jeraju iz Sheboygana, Wis., ki je na seji kot opazovalec. Izjavi, da bo skušal dobiti svoje društvo v federacijo. Nadalje apelira na federacijo in na oba navzoča gl. odbornika, da naj bi se potrudili za nabavo poslovnice JSKJ v državi Wisconsin. Br. Vranichar mu pojasni, da je stvar že dalj časa v teku, toda zaradi različnih zaprek poslovnice dozdaj še nismo dobili; upa pa, da bo Jednota tudi v tej državi v doglednem času dobila poslovnico.

Sklenjeno, da se bo prihodno zborovanje vršilo v La Salle, Ill., enkrat v mesecu aprilu 1940; datum bo določen in naznanjen pozneje.

Nato se zahvalijo federaciji za denarno podporo, ki so jo prejeli za časa mladinske in atletske konvencije, ki se je vršila na Elyju, Minn., v avgustu, sledeči udeleženci: sestra Eleanor Lange, sestra Frances C. Vranichar, brat Albert Adamich in brat Joseph Oblak. Jr.

S tem je bil dnevni red izčrpan, in predsednik zaključil zborovanje s pozivom, da naj se vsi udeležijo prihodnje federacijske seje.

Frank E. Vranichar, predsednik;
Joseph Oblak, zapisnikar.

Chicago, Ill. — Federacija JSKJ za Illinois in Wisconsin je zopet imela lep dan dne 1. oktobra v Milwaukee, Wis. Na seji je bilo sprejetih mnogo dobrih sklepov v korist članstva in Jednote, kar bo članstvo lahko razvidelo iz zapisnika seje. Federacijske seje in prireditve postajajo čimdalje bolj popularne. Iz Chicago gre vedno več članov in prijateljev z nami tako, da bomo morali imeti kmalu dva busa, ko bomo šli na prihodnjo sejo v La Salle. Vreme 1. oktobra je bilo preveč lepo za prireditve v dvorani, kar se je tudi poznalo pri udeležbi, ker so šli ljudje v prosto naravo. Na splošno je pa program prav dobro izpadel in moram čestitati društvu Združenim Slovani, posebno pa še odboru, ki se je trudil, da je cela prireditev izpadla v moralnem in finančnem oziru v korist federacije in Jednote. V imenu federacije se vsem skupaj prav lepo zahvaljujem in jim ključem: le tako naprej, pa bo vedno uspeh! Dne 22. oktobra so chieška društva obhajala 1. obletnico federacije v SNPJ dvorani. Uspeh je bil prav dober v moralnem in finančnem oziru. Da je bil program res dober, se je videlo iz tega, kar ljudje so kar sedeli in čakali, akoravno je bil program že končan. Da je bila udeležba tako dobra, imajo gotovo veliko zaslugu slovenski časopisi v Chicagu, ki so približili dopise za našo prireditev, za kar jim prav lepa hvala. Hvala vsem pevcem, igralcem, in delavcem, enako tudi članom in prijateljem za darove. Posebno hvala odboru, ki je celo stvar aranžiral in vodil. Prireditev je bila zopet lep dokaz,

kaj se lahko doseže v skupnem sodelovanju. — Dne 12. novembra bo v SNPJ dvorani koncert pevskega zbora "France Prešeren." Ker fantje vedno sodelujejo z nami ni več kot pravi, da njihov koncert prav tako priporočam članstvu naših društev.

"France Prešeren" je eden najboljših slovenskih zborov Chicagu, zato so tudi koncerti prvovrstni. Vsak bo imel domov užitek. Poleg lepih pesmi imeli na programu tudi šaljive igre in več drugih točk. Torej, pozabite dne 12. novembra dan Prešerna. — Chieška šteta bodo letos privedla hvalnico za člane mladinskega oddelka. Priprave za to so v polnem teku. Natančen program bo enkrat pozneje objavljen. Kot je razvidno iz gornjih stic, brezposelnosti ali depresije v Chicagu nimamo. Z zaslugami je kot drugod, namreč vse v starem.

Z bratskim pozdravom,
Anton Kraper.

St. Michael, Pa. —

nam je prinesla dolgočasno večerje in dolge noči. V časopisih čitamo o vojni. V teh časih bolj kot kdaj prej potrebujemo nekoliko razvedrila in zabavo. Tega se zaveda tudi društvo "Novi Slave," št. 185 JSKJ, ki sklenilo prirediti plesno večerjo z vinsko trgovatvo v soboto 18. novembra. Kaj takega še ni imeli v St. Michaelu, zato upamo, da to prireditev posetijo v obilni številu rojaki od blizu in daleč. Naše goste bomo skušali po najboljši možnosti postreči in jim stop brhkkih vinčark bo na sebi vreden poseta. Kdor bo videl, bo pozabil, da je jesen v deželi, in bo "sanjal o pomladi." Torej, pridite na našo plesno veselico in vinsko trgovatvo soboto 18. novembra! — Za društvo Sinovi Slave, št. 185 JSKJ, Frank Hočvar, tajnik.

Zveze s starim krajem

POSTA: Na mnoga vprašanja odgovarjamo, da poštna zveza z Jugoslavijo in Italijo redno funkcionira; ne posamešne sicer, toda stalno. Pri- lahko od tukaj tja in tudi od tam tja. POTOVANJE: Italijanska linija v New Yorku je redno promet med New Yorkom, Trstom, oziroma Genovom. Njen red parnikov sega tja v januar. Kdor ima potni list, lahko potuje v kraj, ako na vsak način hoče. STARO-KRAJSKI POSLI: Mi smo stalnem dopisovanju s starim krajem in tudi od tam razmeroma redno prejmemo. V starokrajskih poslih smo radi v pomoč. V slučaju potrebe s nite na:

Leo Zakrajšek

GENERAL TRAVEL SERVICE INC.

302 E. 72nd Str., New York, N. Y.

VLOGE

v tej posojilnici zavarovane do \$5,000.00 po Pogoju Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C. Sprejemamo osebne in družinske vloge.

Plačane obresti po 3% St. Clair Savings & Loan Co. 6235 St. Clair Avenue HEAL

August Kollander

6419 ST. CLAIR AVENUE

Cleveland, Ohio

v Slovenskem Nar. Društvu

PRODAJA parobrodne literature vse prekomorske parnike;

POSILJA denar v staro domovino točno in po dnevnih cenah;

OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi goslovanske znamenke.

NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI JE ENAKOPRAVNOST

Naročnina za celo leto izven Clevelanda je 4.50 Društvom in posameznikom se priporočamo za tiskovine. Unijsko delo—zmerne cene 6231 ST. CLAIR AVE. Cleveland, Ohio